

Jõulumõtisklus lk 1 | Muudatused sotsiaaltoetuste korras lk 3 | Talihoolde korraldamine lk 4 |
Tegevustoetuse taotlemine lk 8 | Kooli- ja lasteaiapere tegemised lk 11–16 | Teated lk 17

*Soovime vallarahvale rahulikku jõuluaega,
toredat aastavahetust ning tegusat uut aastat!*

Viljandi Vallavalikogu ja Vallavalitsus

JÕULU- MÕTISKLUS

*Ajakell käib ikka ühte sammu
ja meile tunde väsimatult lööb.
Nii mõtlikuks teeb küünlatule valgus,
üks aastalõpp on jälle meie ees...*

On advendiaeg, kerge lumekirme katab maad ja tee on nii jääs, et käimise asemel saab vaid liuelda. Mõtlen ülekantud tähenduses – liuglemine on väga ebakindel, tahaks astuda kindlalt – ka igapäevaelus ja soovida võimalikult vähe ebakindluse tunnet meile kõigile. Selleks tuleb aga vaeva näha, üheskoos – lähedastega, vallas, riigis ...

Eile, õdusal laupäevaõhtul, põletasime laste ja lastelastega peale mõnusat saunaskäiku hilisõhtuni küünlaid. Ju me otsisime valgust pimedal ajal, nagu paljud Eestimaa inimesed. Otsida valgust ja soojust – küünlaleegist või neilt inimestelt, keda lõpuni usud ja usaldad. Neile jagad ju ise ka rõõmuga oma südamesoojust.

Võbelev küünlaleek, kord võtab jõudu, siis väreleb nagu tahaks kustuda. Nagu eluski, kord sujub kõik, siis jälle tundub, et maailm on kõigi oma muredega su ees püsti. See ongi elu seaduspärasus. Kui poleks muresid, ei teaski ju, mis on rõõm. Jõuluaja rahulikkus on see, mis võtab aja veidi maha ja mõtled sellele, kui tähtis on hoida ühte – oma lähedastega, aga kindlasti ka kolleegidega, hoida ühte kogukonnas, riigis... Nii saab hõlpsamalt üle raskustest, sest headus sünnitab headust, kurjus aga kurjust. Enesele ja teistele läbi elukogemuse võin lohutuseks öelda – mõni suur mure võib hiljem ka rõõmu valmistada, ongi parem, et nii läks, ju eelnev oli millekski hea!

Eesti luuleklassik Anna Haava on ühe jõululaulu teksti riiminud nii: “Sa südames nüüd pane kõik küünlad põlema ja ära pimedusel seal aset anna sa”, mis on vägagi tähenduslik ja kutsub meid olema helgemad inimesed.

Foto: RAIVO LAIDMA

Jõulumõtetes oleme sageli nendega, keda meiega enam elu ei jaga ja ometigi samas on nad olemas. Mälestustes läbi loodu, järeltulijate, tehtu... Nii ei kao me keegi kunagi kaduvikku, vaid jätame endast maisesse maailma midagi või kellegi.

Mõistmist ja tähelepanu vajame me kõik ka oma koduvallas ja riigis ning mitte ainult jõulumõtisklustes. Iga päev! Meie, maainimesed, oleme murelikud maalt linnadesse ja Eestist lahkuvate elanike pärast, kõik see kallindab elu ja tulevikus võib vähendada teenuseid omavalitsustes. Neist, kelle eluvalik on siin, tuleb hoolida. Üksteisest hoolimine on väärtus, mis aitab hoida meie olemasolu ja riiki. Kõike ei ole võimalik lahendada üleöö, paljud ootused jäävadki kindlasti unistusteks või täituma kauges tulevikus, sest elame reaalses ja alati tuleb teha valikuid. Vahel ka karme valikuid, mis satuvad asjaga seotud inimeste tõsise kriitika alla. See võib teha haiget, aga valikud on ka paratamatus.

Me soovime uueks aastaks sageli edu ja õnne! Otsime õnne väljastpoolt, süvenemata enda sisemusse, kuulamata ennast. Õnn on igapähe jaoks erinev ning sageli ei saa me ise ka aru, kui kindlates mõttemallides me oma elu ära elame ega tea, kui hästi võiks minna siis, kui me ehk teisiti mõtleksime.

On paratamatu, et elu on pidev muutumine ja kohandumine uute olukordadega. Selle asemel et lähendada elule negatiivsest vaatenurgast, võiksime keskenduda hoopis positiivsele.

Tõenäoliselt leiame kõik tutvusringkonnas ringi vaadates kellegi, kes on suutnud oma eluraskustest õppida ja pöörata halva oma tuleviku ning õnnelikuma elu kasuks.

Õnn on mõtlemise ja tegutsemise küsimus. Mõnikord on see hoopis märkamise teema. Õnnelik olemine tähendab ka jõudumööda elamist. Ka pisikesed edusammud tasuvad märkamist!

Lõpetuseks soovingi meile kõigile õnne – see tähendab igapähe jaoks midagi erinevat, kellele meeldivat tööd, kellele armastust, tunnustust, lähedust, tervist, rahu, perekonda, rikkust, edu vms? Kõike, mis meid õnnelikuks teeb?

Ei maksa oodata jõulusid ilma lootuseta, täitku lootus meie ootamist. Valgus võidab alati pimeduse, sest ööle järgneb päev. Masendusele ja murele ei tohiks jääda võimu!

Soovim kõigile rahulikku jõuluaega, õnnelikku ning toimekat uut aastat ja head tervist!

Austusega **Ene Saar**,
vallavanem

“Kõigile, kõigile soovin ma jõulusoove ilusaid,” laulsid lapsed jõuluehteis kuuse juures.

Fotod: MAIRE PAJU

Kõigile, kõigile soovin ma jõulusoove ilusaid!

Aeg kõnetab meid pidevalt. Igaüks meist tunnetab aja voolavust ja selle puudust. Me kuulume õhtumaa kultuuriruumi. Meie rahva elus on väarikas koht kirikupühadel. Kirikupühade vaimne sisu ja neis avalduvad rahvalikud tavad seovad meid nähtamatute niitidega meie ühises elus ja tegevuses. Peagi terendab meile aasta uus. Käes on advendiaeg oma ootamiste ja lootustega, taas pilk pärimusse ja samas ka jõuludeks valmistumisega.

“Kõigile, kõigile soovin ma jõulusoove ilusaid,” nii laulsid laululapsed ehtes jõulukuuse juures.

Talvekuu viiendal pühapäeval, karge lume taustal, süüdati Viiratsi keskväljakul adventituli.

Advendiaeg on eriline aeg. Ühelt poolt Põhjamine hämarus, lumi ja teisalt terenduv valgus. See on ka aeg, kus me süüvime endasse: oleme teadlikumad sellest hetkest, kus me oleme, mõtleme asjadele, millele argielus pühendame vähem aega. Märkame enam oma lähedasi, sõpru ja tuttavaid. Kogeme teiste inimeste ligidalolu. Ja avastame ka endas midagi head, mis on olnud varjatud. Tunnetame elu mõttekana.

Talvekuu viiendal pühapäeval süüdati Viiratsi keskväljakul adventituli.

Doris Kareva kirjutab: “Sulle on antud maailm, näe, mis seal näha. Hoi a seda, mis on su ümber, hoi a, kes su kõrval on.”

Kuigi Adventituli on väline märk, on see siiski suunatud vaimsetele väärtustele. Aidaku Adventituli meid kõiki, et usk,

lootus ja armastus ei kaoks maa pealt. Ja saatku meid laululaste huultelt kõlanud soov: “See on aeg, mil avatud me hingele kõik teed...”

Jõulurõõmu igasse kodusse ja südamesse!
Roland Tulik

VALLAVOLIKOGU 19. NOVEMBRI ISTUNGIL VASTUVÕETUD MÄÄRUSED

- Määrus nr 48 “Sotsiaaltoetuste taotlemise, määramise ja maksmise kord”
- Määrus nr 49 “Viljandi valla põhimäärus”
- Määrus nr 50 “Viljandi valla eelarvest mittetulunduslikuks tegevuseks tegevustoetuse andmise kord” (taotluste esitamise tähtjad 1. veebruar, 1. mai, 1. august, 1. november)
- Määrus nr 51 “Viljandi valla eelarve-

strateegia aastateks 2015–2018”

- Määrus nr 52 “Paistu Kooli arengukava aastateks 2015–2017”
- Määrus nr 53 “Veeseaduses kohaliku omavalitsuse pädevusse antud küsimuste delegerimine Viljandi Vallavalitsusele”
- Määrus nr 54 “Jäätmeseaduses kohaliku omavalitsuse üksuse ja kohaliku omavalitsuse pädevusse antud küsi-

muste delegerimine Viljandi Vallavalitsusele”

- Määrus nr 55 “Viljandi valla 2014. aasta II lisaelarve” (kogumahuga 52 540 eurot)

Määrustega saab tutvuda vallamajas ja valla kodulehel
<http://www.viljandivald.ee/dokumendiregister>

Muudatused sotsiaaltoetuste korras

Sotsiaaltoetuste maksmine kohaliku omavalitsuse eelarvest on üks võimalustest, millega suurendada valla territooriumil, kelle elukohana Eesti rahvastikuregistris on registreeritud Viljandi vald, elavate inimeste toimetulekuvõimet, aidata neil tekkinud rasketest olukordadest välja tulla ning kindlustada edasist iseseisvat toimetulekut.

Viljandi Vallavolikogu kehtestas 19.11.2014 istungil uue sotsiaaltoetuste taotlemise, määramise ja maksmise korra, mis jõustub 01.01.2015. Kehtestatud kord sätestab Viljandi valla eelarvest makstavate sotsiaaltoetuste liigid, maksmise tingimused ja korra, milles on mitmeid muudatusi võrreldes eelneva korraga.

Korra uuendamise eesmärk oli täpsustada Viljandi valla eelarvest makstavate sotsiaaltoetuste määramise ja maksmise tingimusi. Olulisemad muudatused on valla eelarvest makstavate sotsiaaltoetuste liigitus sissetulekust sõltuvateks ja sissetulekust mittesõltuvateks sotsiaaltoetusteks.

Sissetulekust sõltumatud sotsiaaltoetused ja neis tehtavad muudatused.

Sünnitoetust makstakse ühes osas. Selleks tuleb esitada vormikohane avaldus. Sünnitoetust on õigus saada lapsevanemal või lapse eestkostjal, kes on Eesti Vabariigi kodanik või omab kehtivat elamisluba ning kelle elukoht on vähemalt viimased 6 kuud enne lapse sündi rahvastikuregistris registreeritud Viljandi valda ning vastsündinu on registreeritud Viljandi valda. Lapse eestkostja puhul ei kehti Viljandi vallas kuue kuu elamise nõue. Kõigil, kelle laps saab aastaseks 2015. aasta jooksul, omavad õigust seni kehtinud korra kohaselt taotleda sünnitoetuse teist osa, esitades sellekohase avalduse.

Ranitsatoetus on õigus saada 1. klassi astuval lapsel, kelle Eesti rahvastikuregistrisjärgseks elukohaks on 1. augusti seisuga Viljandi vald. Vormikohane avaldus tuleb esitada vallavalitsusele hiljemalt 15. augustiks koos kinnitusega, et laps asub õppima taotluse esitamise aastal I klassi. Toetus makstakse välja hiljemalt 25. augustiks.

Paljulapselise pere toetus, mida on õigus saada nelja ja enamat kuni 18 aastast (kui laps õpib gümnaasiumis või kutsekoolis, siis kuni 19 aastast) last kasvataval perekonnal üks kord aastas tingimusel, et laps täidab koolikohustust. Muudatused on vältimatu sotsiaalabi toetuse maksmisel, mis makstakse isikule või perekonnale põhjendatud avalduse alusel. Toetust võib maksta ulatuses, mis tagab isikule kehtiva toimetuleku piiri. Toetus määratakse ja makstakse koheaselt kui ohus on inimese tervis ja elu või kui toetuse hilisem maksmine toob kaasa täiendavaid kulutusi. Muudatused ei puuduta kriisi-

toetust, mis makstakse isiku põhjendatud avalduse alusel. Toetuse suuruse määrab vallavalitsus juhtumipõhiselt.

Ka uuel aastal peab Viljandi vald meele oma eakaid sünnipäevadel, vanuses 70 ja 75 õnnitletakse kaardiga, eakaid vanuses 80, 85, 90 ja alates 91. eluaastast igal aastal lillede, kaardi ja kingitusega.

Valla eelarvest makstavate sissetulekust sõltuvate sotsiaaltoetuste taotlemise aluseks on sissetulek pereliikme kohta.

Toetust taotleda on õigus Viljandi valla vähekindlustatud isikutel ja peredel, kelle sissetulek jääb alla riigi poolt kehtestatud kahekordset toimetulekupiiri, mis 2015. aastal 90 eurot pere esimese liikme kohta ja 72 eurot teise ning lapsed saavad olema võrdsed pere esimese liikmega, s.t 90 eurot.

Vähekindlustatud perede laste toitlustamise toetust on õigus saada koolieelsetes lasteasutustes käivatel lastel toidupäeva kulude katteks, kelle elukohaks Eesti rahvastikuregistris on Viljandi vald. Toetuse taotlemiseks esitatakse avaldus koos nõutavate dokumentidega. Toetus määratakse kolmeks kuuks vallavalitsuse korraldusega. Teiste omavalitsuste lasteaias käivatele Viljandi valla lastele üldjuhul toitlustamise toetust ei maksta, välja arvatud kui Viljandi vallas ei jätku lasteaias kohti või kui erivajaduse tõttu mujal lasteaias.

Ühekordne toetus määratakse erakorraliste väljaminekute katteks ja elukvaliteedi languse ärahoidmiseks, mis säilib taotleja või tema pereliikme esimese toimetuleku.

2015. aastast ei maksta Viljandi vallas enam matusetootust. Toetust on võimalik taotleda vajadusel ühekordse toetusena ning see sõltub taotleja sissetuleku suuruselt.

Lisaks on võimalik majanduslikult raskest olukorras olevatel isikutel taotleda matusetootust riigi poolt.

Toetuse andmise otsustamisel arvestatakse: toetuse taotleja ning tema pereliikmete majandusliku ja varalist olukorda, tervisliku seisundit, ülalpeetavate arvu, samuti eelnevalt valla poolt antud abi ja selle sihipäraselt kasutamist. Loetletud on ka toetuse taotlemisele lisatud dokumendid, milleks on: taotleja ja tema pereliikme kolme viimase kuu sissetulekuid tõendavad dokumendid või olemasolevate pangakontode väljavõtted, hüvitamisele kuuluvate kulude suurust tõendavad dokumendid, vajadusel muud täiendavad dokumendid. Vallavalitsuse ametnikel on vajaduse korral õigus ja kohustus hankida lisainformatsiooni ning nõuda taotlejalt täiendavaid andmeid ning vajadusel külastada toetuse taotleja kodu.

Sotsiaaltoetuste avaldused vaatab

esmal üle vallavalitsuse alatine sotsiaalkomisjon ning lõpliku otsuse toetuse määramise või mittemääramise kohta teeb vallavalitsus. Määrus on elektrooniliselt kätte saadav valla kodulehel, Riigi Teatajas <https://www.riigiteataja.ee/akt/402122014004> ja nendega on võimalik tutvuda vallamajas.

Sotsiaalsed probleemid on erinevad ja vajavad alati individuaalset lähenemist. Informatsiooni saamiseks ja olukorrale parima lahenduse leidmiseks pöörduge sotsiaaltöö spetsialistide poole. Viljandi vallas juhivad sotsiaaltöökorraldust Kristi Liivson, lastekaitse valdkonnas korraldavad tööd Elviira Hendrikson ja Heili Rohla ning sotsiaaltöö valdkonnas Kätlin Sarapuu, Astrid Viinapuu ja Sirli Toom.

Ilusat ja rahulikku jõuluaega soovides
Astrid Viinapuu
sotsiaalspetsialist

Suurenevad riiklikud toetused

Lühidalt veel ka muudatustest sotsiaalkindlustuse vallas 2015. aastal toetuste ja pensionide osas. Suurenevad riiklikud lastetoetused ja vajaduspõhine peretoetus.

Perede toimetuleku parandamiseks tõusevad lastetoetused seniselt 19,18 eurot 45 euroni esimese ja teise lapse kohta ning 100 euroni alates kolmandast lapsest. Samuti tõusevad vajaduspõhise peretoetuse summad 45 euroni perele, kus kasvab 1 laps, ja 90 euroni perele, kus kasvab vähemalt kaks last. Toimetulekutoetuste arvestamisel on lapsed võrdsed pere esimese liikmega. Kui pere taotleb toimetulekutoetust, võrdsustatakse selle arvestamisel lapsed pere esimese liikmega ehk toetus lapsele saab olema 100% senise 80% asemel. Tugiperedele mõeldud toetus suureneb ning tõuseb praegusest 191,80 eurot 240 eurole. Toetus on mõeldud peredele, kus kasvav laps on eestkostel või hoolduslepingu alusel.

Muudatused puudutavad ka töötutoetust. Kui käesoleval aastal on töötutoetus määr 3,62 eurot päevas, siis 2015. aastal on see 4,01 eurot päev. Töötutoetus, mis 2014. aastal on keskmiselt 112 eurot kuus, tõuseb 124,25 euroni.

Pensionid tõusevad aprillist 5,9%, kasvab tulumaksuvaba miinimum pensionäridele. Tulumaksuvaba miinimum tõuseb 374 euroni (praegu 354 eurot). Keskmise vanaduspension 44-aastase staažiga saab olema 374 eurot (praegu 353 eurot). Taastatakse riikliku matusetootuse maksmine majanduslikult vähekindlustatud peredele. Toetust makstakse matusekorraldajale, kelle pere sai toimetulekutoetust vähemalt ühel kuul viimase 12 kuu jooksul. Matusetootuse suurus tõuseb 250 euroni.

TALIHOOLEST VILJANDI VALLAS

Vallas on läbi viidud talihoolde hange, kusjuures esimesel hanel ei olnud neljale piirkonnale (tabelis kollane rida) pakkujaid. Selles osas viiakse koheselt läbi uus hange ning tööde teostajate kontaktid avalikustatakse valla kodulehel.

Talihoolet teostatakse valla eelarvest valla teedel, avalikel teedel ja taluteedel majapidamisteni, kus on elanikud Viljandi valla elanike registris. Talihoolde eest vastutav isik vallas on teede peaspetsialist Tanel Raud /435 0121; 522 3550; tanel.raud@viljandivald.ee/

Juhime tähelepanu, et haljastuse rikumise vältimiseks on vajalik teeaärte märgistus sissesõitudel. Hea on helkurriba olemasolu, kuna lükatakse ka pimedal ajal. Tuisu korral palume hajaasustuses inimestelt mõistvat suhtumist, väljapääsu võimalused võivad pikeneda. Eriolukordades on võimalik pöörduda otse teenuse osutaja poole.

On olukordi, kus omanik ei soovi teehoolet, kuna ei ela talveperioodil meie vallas asuval kinnistul. Palume sellest teatada Tanel Rauale. Juhul, kui kinnistu omanik ei ole Viljandi valla registris ja soovib talihoolet, tuleb sellest teada anda Tanel Rauale ning tellida lume lükkamine antud piirkonnas teenuse osutajalt, kusjuures tasuda teenuse eest teenuse osutajale.

Head koostööd soovides
Vallavalitsus

Lisatud talihoolde teostajate kontaktid; lõplikku nimekirja vaata peale 20. detsembrist kodulehelt www.viljandivald.ee

Teostaja	Piirkonna nr	Piirkond küladena	Kontaktisik	Telefon
FIE Ingar Elbing	1	Savikoti, Pärsti, Mustivere, Vanamõisa, Kookla, Jämejala, Rihkama.	Ingar Elbing	5068529
FIE Ingar Elbing	2		Ingar Elbing	5068529
	3	Päri, Alustre, Pinska, Matapera, Ramsi		
OÜ Heimtali Hobusekasvatust	4	Heimtali, Vardi, Laanekuru, Marna, Raudna, Tõrreküla	Feliks Kõiv	5167445
OÜ Heimtali Hobusekasvatust	5	Tohvri, Väike-Kõpu, Kingu, Leemeti, Puiatu, Kiini.	Feliks Kõiv	5167445
Volli talu	6	Kiisa, Turva	Aarne Voll	5053977
	7	Sinialliku küla		
Tuurmaa OÜ	8	Saarepeedi küla, Tõnissaare küla, Moori küla	Veiko Tuurmaa	58118322
Tuurmaa OÜ	9	Välgita, Kokaviidika, Karula, Auksi	Veiko Tuurmaa	58118322
Tuurmaa OÜ	10	Tobraselja, Võistre, Auksi, Aindu, Peetrimõisa,	Veiko Tuurmaa	58118322
	11	Valma, Ridaküla, Jõeküla, Rebaste		
Eesti Keskkonna-teenused AS	12	Vardja, Mäeltküla	Jaan Viljas	5093498
Ülle Grünberg	13	Taari, Kuudeküla, Tusti, Surva, Mähma, Tánassilma, Vanavälja	Ülle Grünberg	5188659
Ülle Grünberg	14	Tõnuküla, Saareküla, Uusna, Vasara, Ruudiküla,	Ülle Grünberg	5188659
	15	Rebase, Pirmastu, Mustapali, Luiga		
Argenta OÜ	16	Lolu, Intsu, Hendrikumõisa, Loodi, Paistu, Aidu, Sultsi, Kassi, Tõmbi, Pulleritsu, Holstre, Viisuküla	Andres Kahu	5274937
Tuurmaa OÜ	17	Saarepeedi keskasula	Veiko Tuurmaa	58118322

Hea Viljandi valla elanik!

Kui sa elad Viljandi vallas ja pole oma elukohta registreerinud Viljandi valda, siis tee seda veel selle aasta sees!

Kutsun kõiki vallas elavaid inimesi kontrollima oma elukoha andmeid rahvastikuregistris ja vajadusel neid korrastama või registreerima end Viljandi valla kodanikuks.

Rahvastikuregistri seadus kohustab inimest hoolitsemata enda ja laste elukoha aadressi õigsuse eest, lisaks sellele olen seisukohal, et on vastutustundlik ja mõistlik olla ametlikult registris seal, kus TEGELIKULT ELATAKSE JA KA TATSUTA VÕI DOTEERITUD TEENUSEID TARBITAKSE!

Ühelt poolt annab see vallale võimaluse paremini planeerida kohalikku elukorraldust, olgu selleks teede korrashoid ja lasteaiakohad, huvitegevus, sotsiaalabi või kultuurikorraldus.

Oluline paremaks elukorralduseks on vallaelarvesse maksude laekumine, millest üksikisiku tulumaks moodustab ca 56% ja mis võiks olla oluliselt kõrgem.

2015. aastal laekuva üksikisiku tulumaksu laekumise aluseks on 31. detsembri 2014 elanikuregistri andmed. Kõikide inimeste maksustavalt tulult, kes aastavahetuse seisuga on ametlikult valla elanikud, laekub järgmise aasta jooksul 11,6% valla eelarvesse. Aastasisesed muutused registris mõju ei oma.

Mida rohkem on vallal finantse, seda suurem on võimalus laiendada pakutavate teenuste valikut ja võimaldada jätkuvalt tasuta teenuseid (teede talihoolet erateedel, laste huvitegevus, tänavavalgustus, kultuurikorraldus jms.) Seega on sissekirjutus oluline sisend valla arengus.

OLULINE TEADA:

Rahvastikuregistris olevaid andmeid enda kohta saab kontrollida riigiportaalil www.eesti.ee, vajalik on ID-kaardi ja ID-kaardi lugeja olemasolu.

Elukohateate võib täita vallaamajas kohapeal või välja printida https://www.siseministeerium.ee/public/Lisa_1_elukohateade.pdf ja saata täidetult postiga vallamajja, Viljandi linn Kauba 9, avaldust on võimalik teha ka e-teenuste vahendusel aadressil www.eesti.ee

Lisainfo elukohateadete osas: Ljubov Auksmann, telefon 435 0136.

Täna, kui hoolite oma valla käekäigust, kasutate vallavalitsuse korraldatud teenuseid ja panustate ka ise läbi oma maksude. Iga inimene on oluline ja omalt poolt oleme seadnud eesmärgiks võimalikult hea elukorralduse poole pürgimise Viljandi vallas.

Ene Saar, vallavanem

Muutuvad vee- ja kanalisatsiooni müügihinnad

Alates 1. jaanuar 2015.a muutuvad OÜ Ramsi VK tegevuspiirkondades vee- ja kanalisatsiooniteenuse hinnad, mis on avalikustatud 26. ja 27. novembril ajalehes Sakala ja OÜ Ramsi VK kodulehel www.ramsivk.ee.

Vee- ja kanalisatsiooniteenuse hinnad on kulupõhised, see tähendab, et igal aastal veeteenuse hinnad muutuvad sõltuvalt kulukomponentide hindade muutusest. Oluline on teada, et piirkondades, kus veemajandust on korrastatud erinevatest fondidest saadud toetuste näol, on kohustus veehindades kajastada ka omaosaluse kulu, mis tuleb tagasi maksta 20 aasta jooksul.

Millest siis koosneb vee hind?

Vee hind koosneb:

- 1) tasust võetud vee eest;
- 2) tasust reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest;

3) abonenttasust.

Veeteenuse hind kujundatakse selliselt, et vee-ettevõtjal oleks tagatud:

- 1) põhjendatud tegevuskulude katmine;
- 2) investeeringud olemasolevate ühisveevärgi ja -kanalisatsioonisüsteemide jätkusuutlikkuse tagamiseks;
- 3) keskkonnanõuete täitmine;
- 4) kvaliteedi- ja ohutusnõuete täitmine;
- 5) põhjendatud tulukus vee-ettevõtja poolt investeeritud kapitalilt.

Üks võimalus veehinna kujundamisel on, et kehtestada erinevad hinnagrupid ettevõtetele ja elanikele. Nii on valdavalt linnades, kus ettevõtetele on kehtestatud kõrgemad hinnad ja sellega viiakse alla tegeliku tootmise omahinna elanike vee ja kanalisatsiooni tasud. Meil ei ole palju tööstusettevõtteid, kes tarbiksid oma toodangu tegemiseks suurtes kogustes vett. On küll Päril karjalaut ja Savikotis sigala, kes on olulised veetarbijad ja selle tõttu aitavad nad veetootmise kulusid nimetatud piirkondades oluliselt kanda. Saarepeedil asuv lihatööstus Oskar LT on piirkonna suurim kanaliseeritava vee tootja. Kui rääkida Savikotist, siis sigalas tarbitaksegi ca 80% kogu piirkonna veest ja seega on sigala niigi suure osa veetootmise kulude kandja.

Loomapidajatel ja toiduainete tööstustel on endalgi suured tootmise kulud ja seetõttu pole me nendele kõrgema hinna kehtestamist pidanud õigeks, et sellega vähendada kodutarbijatele hinda. Holstres viinatootmise lõpetamine tähendas seda, et piirkonna veetarbimine vähenes 20,7%, mistõttu suurenesid kulutused vee tootmiseks ja selle piirkonna vee hinda doteeriti teiste piirkondade arvelt. Kui suuremad tarbijad mingil põhjusel oma tegevuse lõpetaksid, suureneks teistele tarbijatele veelgi vee hind. Pumplaid tuleb edasi hooldada ja kütta, sest 5–6 kuud aastas külmuks vesi lihtsalt ära.

Asulate põhjavee erinev kvaliteet vajab nõuetele vastavusse viimiseks erinevaid tehnoloogiaid. Samuti on torustike pikkus 1 m³ toodetud vee kohta ja torustike rekonstrueerimise vajadus piirkondades väga erinev. Seetõttu on vee tootmise kulud erinevad, millest tekib ka veeteenuse erinev hind asulates.

Tarbijate nõuded veele on kõrged – keegi ei taha enam raua- ega fluoririkast vett saada, mida paarkümmend aastat tagasi tarbiti. Eriti kulukas on fluoriidide eraldamine põhjaveest. Viljandi valla OÜ Ramsi VK tegevuspiirkonnas on paigaldatud pöördosmoosiseadmed fluoriidide eemaldamiseks Saarepeedi, Holstre ja Kondi külade puurkaevudele, et alandada fluori sisaldus nõutud tasemeni. Rauaärastusseadmed on kõigis puurkaevudes peale Ramsi ja Paistu, kus põhjavee rauasisaldus ei ületa kehtestatud norme. Vaja on rauaärastusseadmed veel panna Kurikale, kus pole finantsvahendite puudusel puurkaevu jõutud rekonstrueerida.

Järjest rangamad on nõuded reovee puhastamisele enne loodusesse juhtimist. Igal aastal suurenevad saastetasud. Iseenesest on see õige kui me tahame, et keskkond oleks vähem reostunud ning säiliks puhas loodus tulevastele põlvedele. Uute reovee puhastite tehnoloogiad on kallid ja energiakulud. Samuti vajavad puhastid korralikku hooldust ja kvalifitseeritud tööjõudu, et seadmeid ja tehnoloogiaid korras hoida ja aru saada kuidas vajadusel teha muudatusi tehnoloogilises protsessis.

loogiaid korras hoida ja aru saada kuidas vajadusel teha muudatusi tehnoloogilises protsessis.

Kokkuvõttes saab öelda, et seda aega kus vesi odavalt kätte tuli, ei tule enam (kui keegi just kuskil ei nõustu veetootmise kulusid enda kanda võtma). Veemajandusse tuleb lähiaegadel veel peale Ramsi ja Päri väga palju investeerida, et mitte ei leiaks me ühel päeval ennast olukorrast, kus polegi enam toru, mida mööda vett kodudesse juhtida. Heas korras on valdavalt Saarepeedi veevõrk, millest väike osa on rekonstrueerimata. Igal aastal tehakse võimaluste piires kulutusi veevõrgu korrastamiseks – muidu ei oleks kogu süsteem jätkusuutlik. 2015. aastaks on rahastamisaotus esitatud Paistu ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni korrastamiseks Keskonnainvesteeringute Keskusele. Elame, näeme!

Alates 1. jaanuarist 2015. a hakkab OÜ Ramsi VK veemajandust korraldama, lisaks praegustele piirkondadele, endise Viiratsi valla territooriumil asuvates Mäeltküla (Järve), Ruudiküla (Sillaotsa), Vasara ja Tusti külates. Lähemal ajal sõlmime nendes piirkondades ühisveevärgist vett kasutatavate elanikega lepingud. Veeteenuse hinnad nendes piirkondades ei muutu vaid jäävad samaks praegu kehtivate hindadega.

Vajadusel saate meiega ühendust võtta meiliga info@ramsivk.ee või telefonidel 434 0160, 433 3825, 527 0874.

OÜ Ramsi VK ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni piirkondade veehinnad alates 01.01.2015

ÜVK piirkonnad	Vee abonenttasu (€/abonent)	Kanalisatsiooni abonenttasu (€/abonent)	Vesi (€/m ³)	Kanalisatsioon (€/m ³)
RAMSI	1,3	0,65	1,61	1,78
PÄRI	1,3	0,65	1,61	1,78
HEIMTALI	1,3	0,65	1,61	1,78
SAVIKOTI	1,3	0,65	1,61	1,78
PÄRSTI	1,3	0,65	1,61	1,78
TOHVRI	1,3	0,65	1,61	1,78
MUSTIVERE (KARU)	1,3		1,61	
MUSTIVERE (OKSA)	1,3	0,65	1,61	1,78
KURIKA	1,3		1,61	
MATAPERÄ	1,3	0,65	1,61	1,78
MATAPERÄ (KUTSARI)	1,3		1,61	
PUIATU ERIKOOL	1,3	0,65	1,61	1,78
PAISTU	1,3	0,65	1,52	0,9
HOLSTRE	1,3	0,65	1,52	0,9
INTSU	1,3	0,65	1,52	0,9
SAAREPEEDI	1,3	0,65	1,96	I grupp 1,78
SAAREPEEDI		0,65		II grupp 1,96
SAAREPEEDI		0,65		III grupp 2,15
TUSTI			2,52	1,44
JÄRVE			2,52	1,44
SILLAOTSA			2,52	1,44
VASARA			2,52	1,44

Maili Meister, OÜ Ramsi VK juhataja

Mõeldes ajatutele ja ajalikele väärtustele kasvatuses

Nii oli pealkirjastatud 7. novembril 2014. aastal toimunud Heimtali mõisakonverentsi temaatika. Juhtumõtteks V. Belinski mõte: “Väline puhtus ja elegants peavad väljendama sisemist puhtust ja ilu”. Kaunilt renoveeritud mõisahäärber lausa kohustab järgima seda deviisi. Nimetame kooli mõisakooliks.

Kooli direktor Eero Metsvahi avasõnas oli soov, et konverentsil kooruksid arutelus välja ajatud põhiväärtused, mis vajaksid tähelepanu alla võtmist täna. Ilmselt on meil vajalik analüüsida kogu koolitööd arengukavas väärtuskasvatust silmas pidades, oli direktori sõnum.

Tarkus, milles toimetame täna, on suuresti pärit eelnevatest aegadest. Viime selle endaga märkamatuks kaasa tulevikku. Kas oleme valikute tegemisel arukad, hindamaks väärtusi, mis on oma aja ära elanud ja neid, mis viivad meid edasi, et jätkuks eestlaslik töötahe ja entusiasim. Või märkame ehmunult, et “Inimene inimeses” on kaduma läinud. Läbi aegade on valitsevaid väärtusi määranud ühiskondlik elukorraldus ja elulaad.

Õppinud tundma Heimtali Siversite elutööd, olen juba teist põlvkonda õpilasi viimas mõisaajaloo juurde uurimistööde ja noorgiidiõppega. Kogen, et eriline tähendus on isiksuse kujunemisel kasvukeskkonnal. Minu konverentsi ettekanne oli teemal “Aadlilaste väärtuskasvatuse põhimõtted mõisnike von Siversi perekonna näitel”.

Kool mõisahäärberis, iidne park, palju materiaalseid ja vaimseid jälgi siinsetest tegijatest on mõtteid tekitav inspiratsioonilikas loovusele.

Kasvatusküsimustes lähtusid Siversid humanistlikest, valgustuslikest ideedest. Austati Looja loodut, pandi tööle oma pea, käed ning tahe, et luua Ilu ja tõusta ise vaimselt kõrgemale. Hariduse andmine lastele oli prioriteet: kodukoolist gümnaasiumi ja ülikoolidesse Leipzigi, Jenasse, Tartusse, Peterburgi.

Oma valikutest ei olnud aadlik täiesti vaba. Vabadust piiras sisemine kohusetunne. Oli kasvatatud austust oma esivanemate ja nende elutöö jätkamise vastu. Kui Peterburi kõrgselskonda kuuluv ja seal oma erialal töötav Hermann Georg von Sivers sai teate, tulla Heimtalis mõisnikuks, sündis otsus sisemise sunni ajal.

Kolm kaunist kunsti: tants, muusika ja kunst olid hingehariduse mõjutajad, suhtlemise lihvi. Spordialad: ujumine, ratsutamine, vehklemine - füüsilise, tervisliku elustiili hoidjad.

Kunstiõpetaja Leili Viinapuu juhendamisel esitles konverentsil 87 õpilast oma nägemuse mõisamiljööst kääri-õigetega. Idee pärines Friedrich von Siversi kääri-õike albumist.

Ka Joseph Hydeni muusikapala “Ül-

latussümfooniast” 5. klassi õpilasarkestri esituses konverentsil õp. Eda Antoni juhendamisel, muutis verbaalse sõnumi muusikaelust Siversite perekonnas, mõjusamaks, puudutas hingekeeli.

Mitmel korral mõisasündmustel kõlanud laul “Hoia ja hooli” on nagu käsusõnum hoida pärandit, mis on meile usaldatud.

Tähtis aadlike eluviisis oli au küsimus. Ausõna murdmisel võis kaotada oma reputatsiooni. Võisteldi ausate mängureeglite järgi. Kaotamisel tuli säilitada eneseväärikus, solvumine unustada, mitte kätte maksta.

Kõiki aadli kasvatusprintsippe läbis usk Jumalasse. Religioon mõjutas maailma-vaadet, hoiakuid ja käitumist.

Kõigist väärtustest ülim oli aadlikasvatuses väärikus. Väärikat inimest iseloomustavad kõrge eetilised, tarkus, taktitunne, siirus, hea ja korrektne väljendusoskus, käitumiskombed, empaatilisus jms.

Siin on nimetatud vaid osake aadlikultuuri väärtustest, millele oleks tänagi soovitatav tähelepanu pöörata.

Alates kolmanda klassi lõpust mõisaajalugu tundma õppinud ja mitmes rollis seda esitanud 9. klassi õpilane Mait Allas tõi konverentsil näiteid võimalustest, mida on talle andnud õppimine mõisakoolis teemal “Mõisakoolis õppimise omapära”. Õpilasesinduse liikmena võttis ta oma südameasjaks õpilasele kohaste viisakusreeglite praktiseerimise.

ERKAS-i juhi Veljo Saarepera ettekanne “Baltisaksa kultuuri mõju kohalikule kasvatusel ja tavadele” sisaldas konkreetseid näiteid sellest, kuidas talurahvas on õppinud aadlikultuurist ja ka vastupidi.

Erialalt maastikuarhitekt, mõisaparkide tundja Mati Laane kõneles Eesti Vabariigi riigijuhtide Pätsi ja Vares-Barbaruse eellaste elust ja haridusest Heimtali mõisa ajal.

Anu Raud esitas oma isiku kasvatusprogrammi lapsepõlveajast tänapäeva. “Mis või kes on mind kasvatanud?” Ikka ema ja isa juhised, ümbritseva looduse vaatlused, sügavam Kihnu kultuuri tundmine ja elu ise – parim õpetaja “elusõlmede” lahti arutamisel – oli Anu Raua sõnum meile.

Kasvatusteadlase pilguga vaagis kasvatusküsimusi, mõisakooli eripära silmas pidades, Tallinna Ülikooli kasvatuseduse dotsent Tiitu Kuurme ettekandes “Aja vaimu jõud ja ajatuse vägi kasvatusel mõeldes”.

Annan edasi teadlase mõtteid:

“Sakslaste kohalolu tegi Eestis võimalikuks Bildung-mõtlemise, hariduse mõistmise inimeinterviku ja tema vaimse arengu kontekstis ning selle jõudmise ka maarahvani.

Viimaste aegade vaim seondub üldiselt määratlustega -postmodernistlik ja uusliberalistlik, mille märksõnadeks on: ebakindlus, eesmärgitus, suurte narratiivide lõpp, autoriteetide langemine, väärtusnihilism, nähtav ja nähtamatu kõikjal olev võim... turuloogika kui pühakiri... konkurentsi surve, tugevnev totaalne kontroll, üleilmne võrgustumine, projektiühiskonnad, orientatsioon formaalsetele tulemustele... Inimene on endiselt vahend mitmesuguste jõudude armust ja võimude eesmärkide nimel.

Positiivseks võib lugeda jõukuse, valikute suurenemist, keskkondade korastatuse ja esteetilise suurenemist, liikumisvabadust. Maailm on muutunud väiksemaks. Oleme mobiilsemad, turvatumad, ent heitunud, nõutumad.

Kool on pandud toimima konkurentsiühiskonna majandusmudelitel alusel, arvestamata hariduse ja kasvatuses sisemist loogikat. Rohke lõbu- ja vägivaldameedia surve võistleb kodu ja kooli jõuga, kõiki on tabanud kiirus ja ajapuudus. Ideaalide puudumine ning põhiväärtuste haprus on võtnud orientiire nii vanematelt kui lastelt. Kaob vanavanemate mõju – neisse suhtutakse üleolekuga. Siseeluliselt saadavad noorpõlve mõtestatud tegevuse otsingud, kohati hingeline mahajäetus, rahuldamatud elamusnälk. Hüppeliselt suurenevad kasvuhäired, erivajadused, keskendumisraskused.

Hea poolele jäävaks on see, et last on hakatud kuulama võrdväärse partnerina.

Lastekultuur on nähtav ja on tekkinud kohad, kus see on kättesaadav.

Kes inimene on ja kelleks ta peab saama – need on kasvatuses kaks põhilist vahest mitte nii ajatut, ent siiski kesket küsimust.

Edukultus, tulus töökoht, ellujäämishirmud, raha ja turu jumaldamine, asjade ja elamuste iha on täna asetunud esiplaanile kogu väärtusilmas, milles lapsed kasvavad. Esiplaanil on meie aja vaimu surve kõik väline, mis särab, säteb, liigub kiirelt, tõstab tippu, visualiseerib ja väreleb.

Inimese suutlikkus armastada, unistada, tundeid tunda, mõelda oma mõtteid, teha head, kogeda rikkalikult ning varjundirohkelt nii materiaalselt kui mittemateriaalselt tegelikkust, olla julge, tahetundlik, kannatlik, olla ärkvel, leida eesmäärke, ära tunda, mis on enese võimed ja igatsused, leida mõttekaaslust kogukondi luues-nad on nähtavad seal, kus nende pealt saab teenida.

Kool selline koht ei ole ehk formaalsete tulemuste surve ees ei maksa see kõik midagi.

Osutades minevikukäsitlusele väärtustest selgitas teadlane inimeseks olemisel tema horisontaalset ja vertikaalset mõdet.

Kasvatus on alati eetilise toiming, mida märkame, mida väärtustame, millest hoolime. Inimesel peaks tekkima tahe mõista enam, kui paistab kätte tema enese piiratud horisondilt.”

Lõpetan lühikokkuvõtte kasvatusteadlase Tiiu Kuurme ettekandest mõttega, et just tänu aadlikasvatusele on meil eesti keeles sõna haritus, mis tähistab inimese kvaliteeti, väärikaid loomujooni nagu peenetundelisus, ausus, suuremeelsus, õilsus, kindlameelsus, vaoshoitus ja siin mail viimase ajal väliditud mõiste: vaimus.

Eks aadlirahvas oli kord see, kust saadi eeskujusid, kuidas peaks kasvatama järeltulevat põlve. On suurepärane, et sellelt tasapisi on hakatud võtma unustuse loori”.

On saabunud jõulukuu, headuse, hoolimise ja jõuluime ootamise kuu.

Muuseumitoa sõprade ringis süütame küünla ja räägin õpilastele iidset lugu “Halastaja Samaaria mehest”.

See juhtus umbes 2000 aastat tagasi Juudamaal. Teel kõndijad olid möödunud röövitud ja poolsurnuks pekstud mehest, jätnud ta tee veerde lamama.

Samaarialane, kes nägi kannatustes meest, astus talle ligi, valas mehe haavadele õli ja viina, sidus haavad kinni, tõstis mehe eesli selga ja viis ta öömajale ning palus peremeest tema eest hoolt kanda. Oma teekonnalt tagasi tulles lubas kõik tehtud kulutused peremehele tasuda.

Samaarialane, kes nägi kannatustes meest, astus talle ligi, valas mehe haavadele õli ja viina, sidus haavad kinni, tõstis mehe eesli selga ja viis ta öömajale ning palus peremeest tema eest hoolt kanda. Oma teekonnalt tagasi tulles lubas kõik tehtud kulutused peremehele tasuda.

Kuidas iseloomustad samaaria mehe käitumist? Õpilastelt saan vastuseks: hea, abivalmis, viisakas.

“Kas sina toimiksid nii?” Jõuame arutluses ühisele arvamusele, et Samaaria mees käitus õigesti.

Head mõtted, head teod, nii läheme vastu uuele aastale – on meie deviis.

Täna häd abilisi, Anetti, Urvet, Leilit, Eda ja Kerstit oma toimkonnaga koostöö eest konverentsi heaks.

Imbi-Sirje Torm

Sirje Kannel aumärki vastu võtmas.

Foto: ANNIKA HAAS

Kodanikupäeva aumärk Puiatu küla “sädeinimesele”

26. novembril andsid peaminister Taavi Rõivas ja siseminister Hanno Pevkur üle kodanikupäeva aumärgid, millega tunnustatakse Eesti inimesi, kes on silma paistnud kodanikuaktiivsuse, vabatahtliku töö või panusega ühiskonnaellu.

Ühena tunnustatute seas oli ka Sirje Kannel, kes on õpetaja ameti kõrvalt Puiatu kohaliku elu eestvedaja ja Puiatu seltsielu üks tugisambaid. Tema elutööks võib pidada Puiatu rahvamaja lagunemisest päästmist, selle maja ülesehitamist ja sisuga täitmist. Ta on Puiatu “sädeinimese”, kelle eestvedamisel on aastaid korraldatud külale olulisi üritusi ja tähtpäevi. Nii on lühidalt kirjeldatud tunnustuse pärilnud Sirje Kannelit.

Siseminister Hanno Pevkuri sõnul ei tohiks kodanikuks olemist ainult väärtustada kodanikunädalal, vaid kodanik ollakse 365 päeva aastas “Aktiivne ko-

danik on iga küla, maakonna või linna au ja uhkus. Need inimesed on põhjus, miks meil on näiteks laulupeod, rahvaspordiüritused, vabatahtlik mere- ja järvepääste, miks meil on just selline ilus ja elav Eesti, kus end hästi tunda. Täna tunnustame neid küll pidulikult, kuid lihtsad tänusõnad meie tublidele kodanikele on väga oodatud ka argipäeval,” sõnas siseminister aumärke üle andes.

Kodanikupäeva tähistatakse 26. novembril, sest just sel päeval 1918. aastal andis Maanõukogu välja määruse Eesti kodakondsuse kohta. Kodanikupäev on pühendatud kõigile Eesti kodanikele ja kodanikuks pürgijatele. Sel päeval juhime tähelepanu kodanikutundele ning kodaniku õigustele ja kohustustele.

Õnnitleme Sirje Kannelit ja soovime talle jaksu ürituste ja tähtpäevade korraldamisel ka edaspidiseks.

Edith Pruuli

VARSTI HAKKAVAD JÕULUD KÄIMA

Sellised sõnad nagu jõulud, päkapikud, advendiaeg tulevad aastas tõesti vaid lühikesel perioodil kasutusele. Seepärast võib pisemat sorti inimestel segamini minna küll, kes just käima hakkavad ja mis millal kätte tulemas. Kui aga öelda, et “varsti hakkavad jõulud käima”, peaks kauem elanud inimesed ikka aru saama, millest jutt.

Paistu koolis on traditsiooniks saanud, et detsembrinädalal algavad advendihommikuga, mille sisustamine on omavahel jaotatud tore ülesanne.

1. detsembril kogunesid nii lasteaia- kui koolilapsed kooli siseõuele, et seal

üheskoos kuusele omatehtud ehted riputada ja küünlad süüdata. Loodus oli omalt poolt teinud kõik, mis tema võimuses – valge sädelev kard oli sel hommikul kõigil puudel.

Enne kuuse ehtimist rääkisid 3. klassi õpilased kõigile, kust üldse kuusekaunistamise komme pärit on, millega ja kuidas erinevatel aegadel kuuske on ehitatud. Kel arvutamine paremini käpas, sel kinnistus teadmine, et elektrilised kuuseküünlad või säraküünlad ei pärinegi päris “aegade algusest”. Küllap oli kellegi jaoks avastus seegi, et kuuske on võimalik ka vaid õunte ja

pihlakamarjadega kaunistada. 4. ja 5. klassi tüdrukute ning muusikaõpetaja eestvedamisel lauldi koos regilaulu, mis ootamisaja algusesse hästi passis.

Omavahel häid soove ootamisajaks soovides jätkati argitoimetustega. Kuigi... selles kuus pole vist enam ükski päev päris argine. Igal esmaspäeval advendihommikul kohtudes jagame jälle ootusrõõmu. Jõulud hakkasid käima...

Rahulikku advendiaega!

Luule Tiirmaa
Paistu Kool

Jaanuaris algab Viljandi valla mälumäng

Viljandi valla mälumängu eesmärgiks on tugevdada koostööd ühinenud valla erinevate piirkondade vahel. Projekti elluviimisel saavad osalejad harida iseend, saada uusi teadmisi koduvallast, Eesti ja maailma ajaloo, kultuurist, kirjandusest, spordist, majandusest ja muudest valdkondadest. Mälumäng on ka intelligentne meelelahutus, mis pakub lõõgastust ja vaheldust argipäeva tegevustele.

Mälumängus on oodatud kaasa lööma kuni 5-liikmelised võistkonnad kõigist valla ettevõtetest, koolidest, lasteaedadest, sõpruskondadest koosnevatest võistkondadest jne. Vanusepiirangut ei ole.

Koos tegutsedes ja eesmärki ellu viies kasvab kogukonnatunnetus ning ühistel mõõduvõtmistel tiheneb suhtlus ja läbisaamine valla erinevate piirkondade inimeste vahel. Mälumänguvoorud on avatud kõikidele huvilistele ja oodatud on ka publik.

Valla mälumäng toimub 6-etapilise-na – iga etapp erinevas valla rahvamajas üks kord kuus algusega kell 19.00:

- 20. jaanuar 2015 – Paistu rahvamaja
  - 11. veebruar 2015 – Uusna külamaja
  - 17. märts 2015 – Ramsi VAK
  - 14. aprill 2015 – Saarepeedi rahvamaja
  - 14. oktoober 2015 – Tännassilma rahvamaja
  - 11. november 2015 – Viiratsi rahvamaja
- Küsimusi koostavad Sirje Pöder, Kai Oidermaa, Marko Vilu, Piia Mänd, Raivo Laidma ja Kristjan Täidur. Tehniline sek-

retär on Maire Paju. Korraldaja Piia Mänd

Igas etapis küsitakse 2 × 12 küsimust. Iga küsimuse õige vastuse eest saab maksimaalselt 2 punkti. Vaheetapi võitjaid autasustatakse loteriipiletitega. Kõikide etappide eest saadud punktid summeeritakse ja selgitatakse üldvõitja. Juhul kui mõnel võistkonnal on võrdne arv punkte, esitatakse lisaküsimusi, kuni selgub paremusjärjestus. Mälumängu lõpetamisel auhinnatakse võistkondi tänukaardi ja meenetega.

Teemad:
Kirjandus (Eesti ja maailma)
Ajalugu (Eesti ja maailma)
Ettevõtlus, majandus (üks küsimus piirkonnast, kus mäng toimub, teine üldine)
Loodus, geograafia (Eesti, maailma)
Kultuur (muusika, kino, teater, kunst)
Kes on kes? (pildivoor tuntud isikutest)

Sise- ja välispoliitika
Viljandi vallast pärit tuntud isikud
Sport
Eestlased laias maailmas
Viljandi vald
Varia
Palun võistkondadel registreeruda hiljemalt 10. jaanuariks 2015 aadressil: piia.mand@viljandivald.ee, info tel 5302 3135, Piia Mänd.

Mälumängu korraldamist toetab Viljandi vallavalitsus.

Ootan aktiivset osalemist uuel ühisel valla ettevõtmisel!

Piia Mänd

Paistu rahvamaja kultuurijuht

Tegevustoetuse taotlemine paneb pikemalt ette mõtlema

Külakogukondadele tegevus- ja investeringutoetuste andmine toimus siiani jooksvate avalduste alusel.

Alates 01.01.2015 kehtima hakkav Viljandi valla eelarvest mittetulunduslikuks tegevuseks tegevustoetuse andmise kord suunab MTÜde ja külaseltside esindajaid algavale aastale pikemalt ette mõtlema. Esitatud taotlusi menetleb selleks kokku kutsutud komisjon neli korda aastas, ehk siis 1. veebruaril, 1. mail, 1. augustil ja 1. novembril.

Tegevustoetuste andmisel on eelistatud piirkonnad, kus puudub valla poolt rahastatav kultuurimaja. Investeringute kavandamisel tuleb panna tähele, et kui planeeritava tegevuse või investeringu kaasfinantseeringu summa on üle 500 euro, tuleb esitada eeltaotlus Viljandi Vallavalitsusele hiljemalt 15. oktoobriks ehk enne järgmise aasta eelarve koostamist.

Taotluste esitamise blanketid leiab valla kodulehelt või vallamajast. 2014. aastal oli Viljandi valla eelarves projektide ja külakogukonna toetus- teks ette nähtud 16 000 eurot.

Määruse täistekst on saadaval tutvumiseks Viljandi valla kodulehel.

Kati-Katri Koppel

Eesti Post kolib Viljandi vallas postiteenused klientidele lähemale

Eesti Post kolib Viljandi vallas 5. jaanuarist postiteenused postkontorist inimestele lähemale ja annab inimestele võimaluse senisest sobivamatel aegadel oma postiasju ajada. See, et postiteenused liiguvad parema kättesaadavuse huvides postkontoritest välja kohadesse, kus inimesed oma igapäevaseid talitusi teevad, on ülemaailmne trend. Seda teed on mindud nii Saksamaal, Taanis kui Soomes.

Ka Eesti Post otsib jätkuvalt koostööpartnereid, kes oleksid huvitatud postiteenuste osutamisest. Eesti Post näeb oma partneritena teenindusasutusi, kes on avatud uudustele ning on valmis osutama postiteenuseid vähemalt viiel päeval nädalas. Omalt poolt tagab Eesti Post postiteenuste osutamiseks vajaliku mööbli, kõik vahendid ja väljaõppe ning tasustamise teenuse osutamise eest.

Viljandi vallas on Eesti Posti partneriks Viljandi vallavalitsus. Uued posti-

punktid avatakse Puiatu ja Uusna raamatukogudes. Postipunktid võtavad viiel päeval nädalas vastu erinevaid saadetisi, makseid ja ajakirjandustellimusi ning müüb vajalikku postikaupa. Samuti saavad inimesed sealt kätte kõik saabunud saadetised.

Puiatu postipunkt on avatud esmaspäeval, kolmapäeval, neljapäeval ja reedel kell 10–16.30 ning teisipäeval kell 10–19.

Uusna postipunkt on avatud esmaspäevast neljapäevani kell 12–20 ja reedel kell 9–17.

Lisaks postkontorisse või postipunkti kohale minemisele on postiteenuseid võimalik tarbida ka oma kodus kirjakandja vahendusel. Kui inimene elab lähimast postkontorist või postipunktist kaugemal kui viis kilomeetrit, on tema jaoks kirjakandja tellimine tasuta ning tasuda tuleb vaid tellitavate teenuste eest. Kirjakandjale saab tasuda sularahas.

Elu- või asukohas osutab kirjakandja järgnevatel teenustel:

kirisaadetise vastuvõtmine/kättetoimetamine liht-, täht- ja väärtisaadetisena kaaluga kuni kaks kilogrammi (sisemaine ja rahvusvaheline);

postipaki vastuvõtmine/kättetoimetamine täht- ja väärtisaadetisena kaaluga kuni 20 kilogrammi (sisemaine ja rahvusvaheline);

rahakaartide saatmine;
ajakirjandustellimuste vormistamine;
maksete vastuvõtt;
pensionide väljamaksmine;
postimaksevahendite müük.

Kirjakandja saab koju tellida helistades telefonil 661 6616, saates e-kirja aadressil info@omniva.ee või Omniva e-teeninduses www.omniva.ee. Samuti saab kirjakandja koju kutsuda postitades kirjakasti kutsekaardi.

Erki Varma

Eesti Posti kommunikatsioonispetsialist

Turvalisuses on vaja peremehetunnet ja mõnevõrra professionaalset abi

24. novembril toimus Paistu rahvamajas Viljandimaa turvalisuse seminar “Koostöös loome turvalise elukeskkonna”.

Päeva juhatas sisse Viljandi maavanem Erich Palm, kes rõhutas turvalisuse tagamisel iga inimese panust – märgata ja teada anda ohuolukordadest nii meid ümbritsevas elukeskkonnas kui inimestevahelistes suhetes. Teise olulise teemana tõi ta välja koostöö erinevate osapoolte vahel maakonnaüleselt ja käis välja lubaduse luua Viljandi maavalitsuse juurde maavalitsuse kriisikomisjon, mis ühendab endas lisaks päästeväimekuse tagajatele ka kohalike omavalitsuste esindajaid, vabatahtlikke ühendusi ja teisi organisatsioone.

Eimar Veldre, Siseministeeriumi Korrakaitse- ja kriminaalpoliitika osakonnast, tutvustas hetkel koostamise – olevat Siseturvalisuse arengukava 2015–2020 tööversiooni, millele saab veel lisada ettepanekuid. Tema sõnum kohalikele kogukonnale on näha ja tunnustada vabatahtlikku tööd. Külavanemate, kogukonna aktiivsete elanike vabatahtlik tööpanus külaelu arendamiseks on sageli märkimisväärne kuid jääb väärrika tunnustuseta – siin saavad aga vallad ja külad ise öla alla panna ja kogukonna sädeinimesi meeles pidada ning tänada.

Nii politsei kui päästeameti esindajad rääkisid ennetustöö olulisusest ning reaalsest tegevusest, mida ennetustöö raames toimetatakse. Esile tõsteti nelja Viljandimaa vabatahtlikku päästekomandot, mis asuvad Karksi-Nuias, Kolga-Jaanis, Kõpus ja Mõisakülas.

Tuletati meelde, et üldine hädaabinumber on 112 ja samuti toimib ka päästeala infotelefon 1524, kuhu saab anda infot ohukohtadest ja ka küsida nõu päästeameti tegevuste kohta.

MTÜ Eesti Naabrivalve esindaja Marek Väljari ja liikumise Kodukant esindaja Anneli Kana tuletasid meelde, et igasugune turvalisus hakkab pihta igast inimesest endast ja üldisest kodanikujulgusest. Kui inimesed teadvustavad, et MINA saan palju ära teha enda elu turvalisemaks muutmisel, siis ongi juba hästi! Oskus kogukonnas koostööd teha ja ühiselt kogukonna valupunktid tegeleda annab kõige püsivama tulemuse.

Kohalik omavalitsus saab turvalise elukeskkonna loomisele kaasa aidata ruumilise keskkonna planeerimisel (sh

haljastus) ja korrashoiul, aadressandmete süsteemi korrastamisel.

Kõlama jäi mõte, et uuringute põhjal on 2/3 inimestest arvamusel, et turvalisus ja selle tagamine on politsei asi. Samas rõhutasid pea kõik esinejad, et tegelikult hakkab turvalisus meist endast. Kui mina teen kõik selleks, et minul endal ja minu perel on turvalisuse poole pealt asjad korras, siis muutubki minu kodu ja seega ka kodukoht juba turvalisemaks. Jah, see nõuab mõnevõrra pingutamist nii aja kui ressursside poole pealt, kuid kui nii teevad kõik küla inimesed ongi tulemuseks küla, kus on turvaline elada. Siit edasi saamegi rääkida juba turvalistest alevikest, linnadest, valdadest, maakondadest ja riigist.

Kati-Katri Koppel
arenguspetsialist

Kodu Kauniks 2014

25. novembril toimus Tallinna Õpetajate Majas võistluse Kodu Kauniks 2014 pidulik lõpetamine. Kuulutati välja AASTA KODU ja AASTA AIA tiitlid: aasta kodu koos 2500 euroga Swedbankilt läks Pärnusse Mareliis Raidi ja Raoul Burmanni eramule, aasta aed koos 2500 euroga Bauhofilt Kristi Smirnofile ja Vaike-Aino Smirnovile Tallinnasse Pirita-Kosele.

Ühe aia eripreemia, 500 € väärtuses Fiskarsilt, pälvis perekond Siniväli, kellel on vana taluõue korrastamine ning maakividest hooneaseme sulandamine aiakujundusse nõudnud tööd, katsetamist ja loomingulist mõtlemist. Viljandi vallas Kookla külas asuvale aiale lisavad värvi kasvav roosikollektsioon ning puittaimede kogu.

Inger Saar

Ajakirja Kodu & Aed turundusjuht

Aia eripreemia pälvis perekond Siniväli Kookla külast.

Hirmujõulud

Mõtlesin, mida kirjutada jõulukuisesse lehte, sest on ju nõ varrukad täis juhtumitest oma kodus, kodukülas, laias maailmas jne, aga alanud jõulukuu pani mind kirja panema jõuludest mitte praegusel ajal, vaid aastakümneid tagasi, kui olin veel väike poiss ja kõik see, mis toimus tol ajal, oli ikka usutav ning enamusi seni ajani meeles.

Elu ilusam aeg

Kuidas saakski ununeda see kõige ilusam aeg oma elus! See on aeg, kui usud isegi seda, mida tegelikult ju ei ole. Kuid seda saame teada hiljem, kui sirgume juba suuremaks. Ei ole jõuluvana, ei päkapikke, aga siis sa uskusid, sest tavaliselt oligi jõulaeg kõige meeldejäävam aeg oma elus enne kooliminekut. Kõik me tuleme oma lapsepõlvemaalt, seda fraasi oleme ka palju kordi kuulnud, aga seekord kuulete, õigemini loete, minu lapsepõlve jõuludest.

Sünged aastad

Sünged aastad eesti rahva elus, eelmise sajandi 40ndate lõpp ja 50ndate esimene pool. Suur "juht" Jossif valitses veel täie võimuga. Kirikud tollases vägivaldselt ühendatud liidus olid muudetud heal juhul ladudeks, klubideks, kuid halvemal isegi karjalautadeks või lihtsal hävitatud. Sellist usku ei olnud nõukogude inimesele vaja, sest vaja oli hoopis teist usku – kommunismi usku, kus ideoloogia nägi ette õnne saabumist igale õue(!), igale põue(!). Ja et see sinna ikka ära mahuks, tuli selleks "vale" usk eest välja lüüa.

Jõuluvana oodates

Kui algas jõulukuu, hakkasid lapsed juba aegsasti ootama ja küsima emalt-isalt, et kas jõuluvana meile ka tuleb. Vastused olid ikka sellised, et küll ta tuleb, kui head lapsed oleme, jõulusalmid ära loeme ning siis toob ka kingipakid. Ja see oligi see kõige ilusam aeg – ootamiseaeg! Püüdsime siis olla igati head lapsed, mida isa-ema teha käskisid, jooksime üksteisevõidu seda täitma. Ja õhtuti õppisime jõulusalme pähe, kuigi tihtipeale puudus lugemiseks elekter. Igal lapsel oli oma salm ning et lapsi oli palju, pidi ka salme olema palju.

Oli aasta 1949. Kevadel oli mitukümmend tuhat mitte milleski süüdi olevat inimest küüditatud Siberisse. Nende nimed oli kirja pannud keegi meie enda rahva seast, kui Nõukogude riigi vastased. Maal oli kaos – käis aktiivne kollektiviseerimine. Osa inimesi põgenes maalt linnadesse jättes maha oma kodud. Hirm ja ahastus oli üle terve Eestimaa. Inimesed ei usaldanud enam üksteist – aga seda oli tahtnudki meie "suur söber" idast. Kõiki jälgiti, kuulati, mida räägiti, millega tegeleti.

Keelatud oli ka jõulude tähistamine. Koolis olid õppepäevad ja alles peale 27ndat toodi koolimajja kuusk, kuigi uue

nimetusega, näärikuusk. See seati üles kooli saali nurka punane viisnurk ladvas. Õhtusel nääriveol saabus Ded Moroz – näärivana koos snegurotskatega. Nõnda oli jõuluvana asendatud näärivanaga ja päkapikud lumehelbekestega. Imelik oli veel seegi, et punasüsteemi rajaja oli juba mitukümmend aastat surnud, kuid saatis ikka veel näärivanaga lastele pakke ja talle tuli lugeda selle eest tänusalme. Käis üks suur näärirtsirkus, kuid lapsed olid ikkagi lõbusad, silmad särased ning kommi- ja präänikupaki saamise eest oli hea meel.

Kuuse toomine

Kirjutasin ajast ette, aga nüüd tulen jõulude juurde oma kodus tagasi. Kui jõudis kätte jõululaupäev, siis päeval ei tohtinud metsa kuuse järgi minna, sest keegi võis ju seda näha. Isa, kui kulak, pidi Kõpu kandis metsa välja vedama. Ikka öeldi, et Leningradi ja Moskva heaks – nagu oleks eestlased neid linnu pommitanud ning seda kõike tuli teha veel tasuta. Käsu täitmata jätmine aga võrdus vangilaagri kuskil Siberis.

Kõige kurvemad olidki 1949. aasta jõulud. Olime enamuses ju alles lapsed. Isa kodus ei olnud, neli vanemat õde-venda olid Viljandis koolis. Lumi oli küll maas, aga mitte eriti paksult. Ema pani meid riidesse ja andis jalga, mis keegi sai. Minul olid vanaisa säärsaapad. Ta oli surnud juba kümme aastat tagasi. Eks need saapad olid n-ö seitse numbrit suuremad. Süütasime petrooleumlaterna põlema, väike käsisaag ja kirves hõlma alla ning hakkasime mööda aastasadu vana karjatanumat metsa poole minema. Olime hirmunud ja ärevil. Mets oli müstiline – laternatuledes liikuvas varjud lausa hiilisid ümberringi. Kuuseke tuli leida ikka nii pikk, et ulatuks maast laeni, kuhu oli löödud nael, et saaks kuuse sinna külge kinnitada, muidu võisid lapsed ümber kuuse joostes ja tantsides selle pikali ajada.

Kui koju jõudsime, tõime pööningult alla üle saja aasta vana kasepahast tehtud kuusejala. See kuusejalg on veel praegu-gi alles. Siis seadsime kuuse keset suurt eestuba üles.

Kaetud aknad

Katsime tekkidega aknad kinni, et midagi välja ei paistaks, sest käisid ju riigikorrale truud komsomolid ja muud tegelased ringi vaatamas-kuulamas, et nähtut-keelatud kuskile edasi teatada. Kuuske ehtisime väikeste sibulõuntega, mille varte külge sidusime niidijupid, et kuuseokstele saaks riputada. Sama sai tehtud ka vanade läikivate kommpaberitega ning lõpuks lisasime kuuseokstele veel valgeid vatitupsusid.

Küünlad tegime juba varem valmis. Sulatasime pliidi peal kopsikus lambarasva. Tahki jaoks sikutasime kodukootud villasest sängitekist välja lõimelõnga. Peale sõda olid sellised plekkitoruga sulepead, kus ühes otsas oli tindisulg ja teises otsas

Miia Lisanna koos vanaisaga Jõuluvana ootamas.

pliatsijupp. Võtsime otsad ära, torkasime tahiloime nõelaga läbi kartulikorgi ja hakkasime sularasva torusse sisse valama. Kui toru sai täis, siis kastsime kõigepealt külma vette, kus hangumine toimus ruttu ning seejärel kuuma vette, et saaks valmis küünla sealt plekktorust kätte. Nõnda tegime alati nii mitu küünalt, kui palju oli inimesi. Meisterdasime traadist ja seedrikäbit küünlajalad ning riputasime need kuuseokstele.

Lõpuks ta tuli

Kui küünlad kuusel olid süüdatud, tuli ka Jõuluvana. Kott seljas, kepp ühes ja helisev aisakell teises käes. Jõulusalmid olid juba ammugi peas. Üks oli umbes niisugune:

"Jõuluvanal habe ees,

kingipakid koti sees.

Jõulurõõmu täis on tuba,

anna kingid kätte juba."

Ema tegi ikka verivorsti ka, sest tavaliselt igas talus, kus inimesi elas, oli tapeitud siga. Meie, lapsed, lõikasime kuivast kasepakust vorstivardaid, kütsime ahjud kuumaks ning aitasime emal peedisiirupist ja jahust tehtud piparkoogitainast plekkvormidega piparkooke valmistada. Aga siis, kui isa kodus oli, tehti ka magusat ja vahutavat koduõlut.

Järgmisel päeval koolis ei julgenud keegi sõnakestki sellest rääkida, et kodus oli jõule tähistatud. Kirikussegi julgesid vaid vähesed minna. Meie, maalapsed, kirikusse ei saanudki, sest ei olnud enam hobuseid ega saane, millega minna – kõik oli ära võetud.

Sellised olid jõulud minu lapsepõlvokodus palju aastakümneid tagasi. Oli vilets ja vaene aeg, aga pühalikum tunne olnud siis ehk rohkemgi veel.

Soovin kõigile ajalehe "Üheskoos" tegijatele ja lugejatele pühalikult kauneid jõulupühi ning edukat ja edasiviivat uut aastat!

Ilmar Kikas
Adoni

Paistu Kodutütarde tegemised

Laupäeval, 4. oktoobril toimus Haapsalus nooremate kodutütardesügisene matkamäng. Toimunud matk on pika traditsiooniga ja on alati olnud tore ja õpetlik sügispäev meie noorematele neidudele. Sel korral ei tallatud metsaradu, vaid kogu matkamäng kulges Haapsalu linna südames. Kontrollpunkte oli kokku 13 ning igas punktis tuli neljaliikmelise võistkonnana lahendada mõni ülesanne, mis on võetud kodutütarde järgukavadest- sai keeta vett katelokiga, anda esmaabi, näidata oskusi eesti loomade ja taimede tundmises, aga ka õhkpuksist laskmises. Sakala Malevat esindasid Paistu kodutütred – Kärttu Põrk, Sandra Vesseluha, Marleen Riiner ja “Pääsupesa” rühmast Lisette Suigussaar. Kaasas oli rühmavanem Anne Sepik ja instruktor Tiina Ott. Võistlus läks meie tüdrukutel väga hästi, saime 15 võiskonna hulgast II koha. See näitab, et oleme aasta jooksul tublit tööd teinud.

Järvamaal toimusid Kodutütarde II Olümpiamängud. Heisati olümpialipp ja süüdati olümpiatuli. Olümpiamängud kuulutas avatuks Kodutütarde peavanem Angelika Naris ning seda tähistas taeva-laotusesse tõusev ilutulestik. Laupäev oli sportimise päralt. Kogu päeva toimusid

Lisette Suigussaar, Marleen Riiner, Kärttu Põrk ja Sandra Vesseluha. Taga seisab juhendaja Anne Sepik.

võistlused Paide spordihallis ja staadionil. Võistlustest võtsid osa 90 kodutütar üle Eesti. Igast ringkonnast osales kuus tüdrukut: kolm noorema ja kolm vanema vanuseastme esindajat. Sakala Malevast võtsid võistlustest osa Paistu rühmast Agnes Abermann, Sandra Vesseluha, Karolina Pugal ja Annabrita Kalda. Võistlusalad olid erilised ja omanäolised. Toimus kilbijooks, jalgratta aeglussõit, tõukamine, ronimine, kaariku ralli, kummiga kau-

gushüpe, noolevise, sõudmine ja võistluse lõpetas “viimase kodutütred” jooks. Kodutütarde Olümpiamängud lõpetati võitjate autastamisega. Iga võistlusala kolm paremat saavad diplomi ja medali. Ronimisel sai Agnes Abermann I koha. Nooleviskes Sandra Vesseluha I koha. Sakala võistkond sai I koha, kuhu kuulusid ka Paistu Kodutütarde esindajad.

Kristi Pajuste
huvijuht

Mängutuba on külmaks pakaseks valmis

Viiratsi aleviku südames asuv Mulgimadina mängutuba saab detsembrikuus ühe aastaseks. Selle aja jooksul on käinud paljud lapsed meie juures mängimas ja pidanud sünnipäevapidusid. Mängutoas on laste kasutuses batuudid, erinevad tegevuslauad, masinapark pipipõnnidele, TV-mängunurk ja erinevad võistlummängud. Viimastel kuudel on mängutuba läbinud noorenduskuuri - juurde on lisandunud pallimeri, valgusefektid ja täiendust on saanud väikelaste mängunurk. Aktiivseid lapsevanemaid ootab meie mängutoas lauatenise ja koroonalaud. Meie juures leivad tegevust kõik lapsed, lapsevanemad ja vanaemad-vanaisad. Lisaks atraktsioonidele saavad lapsevanemad mängutoas lugeda alati värsked ajakirju või vaadata televisoorist oma lemmiksaadet. Pakume külastajatele kulutatud energia taastamiseks maiustusi ning nende kõrvale kuumasid ja jahedaid jooke.

Viiratsi aleviku keskus on alati olnud tegevust suurtele ja väikestele. Rahvamajas toimuvad argipäeviti erinevad huviringid. Õhtuti on võimalus kasutada kooli jõusaali. Kaubanduskeskuse hoones saab nautida ilu- ja kehahooldusteenuseid. Sagedased on juhused, kus lapsed käivad mängutoas mängimas ja ema külastab treeningut rahvamajas või naudib iluprotseduure naaberajas. Sünnipäevapeo korraldajal

on võimalus tellida meie kõrval asuvatelt kondiitritelt pidulauale magusaid ja soolaseid hõrgutisi. Väikese aleviku keskus leiab kõikide elanike ja külastajate argipäevastele soovidele lahenduse.

Mängutoa igapäevastele külastajatele on käimas kampaania “IGA KUUES KORD TASUTA!” Selle mängu käigus annab külastajale kupongi, mille peale tuleb koguda iga külastatud tunni eest üks tempel. Kui on kokku kogutud viis templit, siis saab külastaja kupongi ette näitamisel mängutoas kuuenda tunni tasuta mängida.

Ootame kõiki suuri ja väikeseid külastajaid meie juurde argipäeviti aktiivselt aega veetma. Lisaks kõigele eelnevale on võimalik broneerida mängutuba lapse sünnipäevapeoks või mõneks muuks pidustuseks endale sobival ajal. Mängutoa kohta leiab rohkem infot ja pilte Mulgimadina kodulehelt. Ootame mängima ka täiskasvanuid koos oma sõprade ja lastega. Meie juures ei hakka igav mitte kellelgi.

Talvisel perioodil on mängutuba lahti kolmel päeval nädalas (E, K, R) kella 11.00–20.00.

Mulgimadin

Viljandi valla laste laulupäev "KOOS ON JULGEM"

Ilus algus adventiajale sai tehtud. Sellisel kujul (duetid ja ansamblid) oli see ettevõtmine esmakordne. Laulupäeva-de arvestuses juba neljandat korda Ramsil. Igast väikesest kasvab kord suur ja nii loodame meigi, et aasta pärast kohtume veel paljude paljude vahvate duetide ja ansamblitega meie vallast. Noorimad osavõtjad olid seekord 6-7 aastased ja

vanimad 16-aastased. Üllatusesinejateks vabariikliku duetide konkursi laureaadid ja mitmekordsed nominendid Sandra Kahu ja Kärt Männa. Kaunist jõuluaega ja kohtumiseni aasta pärast Ramsi Vaba Aja Keskuses.

Pealtvaataja Maia Entali kommentaar: Laulupäeval (29.nov) oli Ramsi Vaba Aja Keskus elevust täis - piduriides esinejad

sagisid ringi. Kuigi pealtvaatajate read olid hõredamad kui eelmistel aastatel, oli elamus võrratu. Laste südamest tulev laul tekitas tõelise jõulutunde ja jäi helisema hinge veel koduteelgi. Aitäh kõigile, kes olid osalised selles ilusas päevas.

Korraldajad

Maire Rahnel ja Maret Tamme

Fotod: MARET TAMME

Jõulukingitus Vana-Võidu elanikele

Viljandi vallavalitsusel on hea meel koos 64 Vana-Võidu elava perega, lasteaiaga ja kutseõppekeskusega 33% hinnalanguse üle kaugküttevõrgus. Kui veel selle aasta lõpuni maksis 1 MWh soojusenergiat Vana-Võidus 86,57€, millele lisandus käibemaks, siis jõulude paiku saab uueks soojahinnaks olema 65€ MWh + käibemaks.

Vallas on neli kaugküttepiirkonda – Viiratsi, Päre, Ramsi ja Vana-Võidu, kus kokku elab ca 660 leibkonda. Vana-Võidu piirkonna küttehind oli Viljandimaa kaugküttepiirkondadest kõige kõrgem. Võrdluseks meie valla kaugküttepiirkondade hinnad – Viiratsi 71,29; Päre 70,65, Ramsi 56,56€ MWh + käibemaks.

Läbirääkimiste käigus soojatootja OÜ N.R.Energyga ja

kutseõppekeskusega õnnestus jõuda finantseerimiskokkulepetele, kus soojatootja investeering oli ca 28 000€ ja koolil 8000€ trasside ehituseks ja vallavalitsuse investeering 11 040€ soojasõlme ehituseks. Uus soojasõlm võimaldab koolil hakata tarbima osaliselt sooja kaugküttevõrgust.

Tegemist on väga hea koostööga, mis on oluline nii omavalitsusele, koolile kui ka ettevõtjale ning on hea näide sellest, et koostöö võib olla väga tulemuslik ja tulem positiivne kõigile osapooltele.

Viljandi vallavalitsus usub, et Vana-Võidu rahvale on see ilusaim jõulukingitus koostööpartneritelt!

Ene Saar
vallavanem

Laste jõulupidu rahvamajas.

Palju häid ja positiivsed emotsioone Saarepeedi rahvamajast!

Saarepeedi rahvamaja on tegutsenud 1970ndatest aastatest. Hoone valmis 1970. aasta jõuludeks kolhoosi kontoriks ja kultuurikeskuseks. Uue maja valmimisega kaasnes aktiivne seltsitegevus. Vahepeal vaibus rahvamajas tegevus ja maja oli päris kinni. Mingi aeg oli selline periood, kus juhatajad pidasid vastu vaid aasta või veel vähem ja järjepidevust ega traditsioone ei saanudki tekkida.

Alustasin rahvamaja juhatajana 2005. aasta novembrist. Võimalik, et see tõi kaasa uue hingamise ja seltsitegevuse hoogustumise. On tekkinud järjepidevus ja omad traditsioonid. Saab juba uhke olla rahvamaja tublide kollektiivide ja väga heade juhendajate üle. Samuti oli sporditegevus vahepeal soiku vajunud. Nüüd on olukord vastupidine – suure saali kasutamise ajad on kõik kellajalise täpsusega paigas. Hetkel on säilinud kogukonna tegemised ja traditsioonid. Mitte midagi ei teki tühjalt kohalt ega iseeneest, see on aastatepikkune järjepidev töö.

Mis on rahvamajade eesmärk? Ikka positiivsete ja heade emotsioonide pakumine kogukonnale ning soodsas pinnase loomine traditsioonide jätkamisel.

On aastalõpp – kokkuvõtete tegemise aeg ning väike meenus suuremate ettevõtmistest Saarepeedi rahvamajas.

Selle aasta veebruaris toimusid Saarepeedi rahvamajas line-tantsu päevad. Need on maakondlikud žanripäevad, mis on kasvanud juba üle-eestiliseks ettevõt-

miseks. Igatahes toimuvad 2015. aasta veebruaris järgmised line-tantsu päevad taas Saarepeedil.

Märtsis toimus maakonna loometantsupäev Saarepeedil, õhtu lõppes simmaniga. Jällegi väga hea vastuvõtu osaliseks saanud ja ka publiku hulgas populaarne sündmus. Sündmus toimus juba kolmandat korda Saarepeedil, nüüd jääme ootama teiste rahvamajade poolt pakutavat.

Aprill oli selline kuu, kus publiku soovil tegime tantsuõhtu, toimus väga hästi ja rahvas tundis rõõmu. Aprillis oli veel eakate klubi "Linda" kümnes juubel, kus meid külastas "Seasaare Selts" oma etendusega. Aprilli viimasel kuupäeval lendasid nii noiad kui luuad Saarepeedi laululaval.

Maikuu emadepäeva kontsert on üks suuremaid, nii esinejate, kui ka publiku poolest. See on rahvamaja, kooli ja laste-aija ühise koostöö tulemus.

Jaanituled on meil hästi populaarsed, hoolimata juunikuul ilmast. Peale jaani toimub iga-aastane noortelaager. Laager on nii laste kui vanemate poolt hästi vastu võetud ning alati on rohkelt osa võtta soovijaid.

Juunis-juulis võtavad rahvamaja kollektiivid osa maakonna laulu- ja tantsupidudest, suurest laulu- ja tantsupeost Tallinnas ning memme-taadi peost Lõuna-Eestis. Siia vahele mahub veel kollektiivide esinemiskutsed. Rahvusvahelised festivalid toimuvad samuti suvekuudel, kus Saarepeedi rahvamaja tantsurühm

UDUSÕLG juba neljandat aastat järjest osaleb. Festivali emotsioone jätkub kogu aasataks. Lisaks käis tantsurühm Udusõlg veel augustis Kihnus tantsupäeval, mis samuti häid emotsioone pakkus. Tänu väga headele emotsioonidele tuleb 2015. aasta märtsikuus Kihnu tantsude õpituba Saarepeedi rahvamajas. Õpetajateks on Veera Laes ja karmoškamängija Jaan Sarv. Kõik on lahkesti oodatud ja õhtut jääb lõpetama simman.

1. oktoobril oli eakatepäeva kontsert, külas Sirje ja Rein Kurg. Oktoobris avasime rahvamajas hooaja, seekord koos ansambliga Kihnu Poisid ning tantsurühmaga Udusõlg. Oli väga publikurohke sündmus ja häid emotsioone jagus pikas ajaks.

Jõulud on rahvamajas meeolukad ja meelde jäävad. Oleme mõelnud laste peale, kus küpsetame koos midagi ja saame osa etendusest. Jätkuvad jõulupeod täiskasvanutele ja eakatele, kus eeskavas on võtnud koha sisse tantsuansambel ja kohalikud rahvamaja taidlejad. Lisaks on meie aktiivseid rühmasid ootamas veel esinemised väljaspool Saarepeedi rahvamaja.

Soovin palju häid emotsioone Saarepeedi rahvamajas ning kaunist jõuluaega kõigile! Kohtumiseni uuel aastal, uute huvitavate sündmustega ja vanade traditsioonide jätkamisega!

Ille Mirka

Saarepeedi rahvamaja juhataja

Holstre lapsed käisid koolis koos perega

5. novembri õhtul õpiti Holstre Koolis matemaatikat ja muusikat, tehiti luuletusi ja meisterdati. Neljas õppetunnis said end proovile panna nii lapsed kui nende pered. Väikese aktusega alanud ja õppetundidega jätkunud pereõhtu lõppes eesti keele tunnis tehtud luule-

tuste esitlemise ja muusika tunnis selgeks õpitud laulude esitamisega. Kuna oli isadepäeva eelne nädal, said kõik isad kaela omale uhked laste valmistatud medalid.

Lisaks olid kindlasti õhtu ühed kõige nõutumad ettevõtmised õpilasmavalitsuse korraldatud "fotolabor", milles

soovijad said jäädvustada oma perega erinevates kostüümides fotosid ja ühine ringli söömine.

Aitäh teile, emad, isad, vanavanemad, vennad ja õed! See oli tore õhtu.

Eve All
Huvijuht

MUINASLUGU HEIMTALIS

Jutumemm ja Jutulind viisid 1.-4. detsembrini Heimtali ja teiste lasteade- ning algklasside lapsed muinasjutulisele retkele.

Koos mindi otsima tegelasi, keda igapäevaselt ei saa kohata, kuid see on võimalik ühel korral aastas. Metsas sattusid lapsed Ürdimoori ja -vaari ürdikotta, kus tutvusid kodumaiste ja eksootiliste maitsetaimedega. Lisaks said külalised õpetussõnu selle kohta, kuidas metsas käituda ja mis on metsas lubamatu käitumine. Lapsi kostitati võlu-ürditree ja vürtsikate piparkookidega. Vanas mõisakeldris võttis lapsi vastu Une-Kati, kes eksperimenteeris uneliivasegudega ja katsetas neid magava karu peal. Kõigi laste unesoovid skaneeriti ja õhtu tarbeks said lapsed endale kingituseks uneliivakoti, kuhu oli puistatud vastavalt soovile roosat printsessiund, rohelist metsaund või sinist merekohinat. Edasi viis teekond puutöökotta kuusekaunistusi maalima ja puust “kilgipilli” meisterdama.

Kuna muinasjutumaa lapsed olid unustanud tervitamise, siis üheskoos õppisid lapsed pillimängu ja laulu saatel tervitamist. Selleks kasutati kehapilli, plaatpille, tamburiine ja džembet. Muinaslugu lõppes ringhoone müüride vahel, kus lapsi ootasid Suure-Tamme talu loomad. Uudistamiseks olid suuremad ja pisemad tõuküülikud, kellele lapsed porgandeid pakkusid, siidikanad, kits ja üks must lammas. Lam-

mas oli laste patsutamise ja toitmise ja mõne päeva jooksul suisa nii harjunud, et hommikuti, kui teda laudast ringhoone juurde viima tuldi, sammus ta juba ise tulijale vastu, et saada taas muinasjutu sisse.

“Muinaslugu Heimtalis” programmist said osa 182 last. Küllastajate hinnangul oli programm meeldivalt sisutihe ja täidetud üllatustega. Laste kurvastus oli suur, kui nad pidid muinasmaalt lahkuma. “Muinaslugu Heimtalis” sai teoks tänu töökale ja loomingulisele meeskonnale, kuhu kuulusid Heimtali Põhikooli õpetajad, lapsevanemad, vabatahtlikud, kes alustasid ettevalmistustega juba septembris.

Suured tänud kogu kooliperele, kes toetasid ja aitasid kaasa projekti kordaminekul. Erilised tänud Suure-Tamme talu perenaisele ja loomaperele. Täname kõiki särasilmseid lapsi ja saatjaid, kes meid külastasid ja ootame Teid järgmiselgi aastal!

Ootame uudistama “Muinaslugu Heimtalis” ajaveebi fotoalbumit (muinasluguheimtalis.blogspot.com), tagasisidet palume facebooki lehele ([facebook.com/heimtalis](https://www.facebook.com/heimtalis)).

Muinasjutulist jõuluaega kõigile!

“Muinaslugu Heimtalis” projektijuht

Anett Suits

Jõulueelne aeg on lasteaias ikka tõsine toimetamise aeg

Lastele oli rõõm suur, kui novembris esimene lumi maha sadas, aga väike mure ka, ega lumi kohe ometi ära ei sula. Õnneks läks nii, et sai tehtud nii lumememmesid, kelgutada, kui ka niisama lumes hullata.

Sama valge nagu esimene lumi, olid valged ka meie kadripäeva tähistavad Vana-Võidu lasteaia lapsed. Nalja oli palju kui ka poistele seoti pähe valgeid rätikuid ja loore ning mässiti ümber valgeid linu. Kadrideks maskeerunud lasteaiaõpetajad küsisid oma "kadritelastelt" kavalaid küsimusi, millele vastamine lastele palju nalja tegi. Täiskasvanute ja laste koostegutsemisest sai üks vahva kadritrall, mille lõpuks said kõik komme süüa.

Jõulueelne aeg on lasteaedades ikka tõsine toimetamise aeg olnud ja nii ka meil. Peab jõudma meisterdada jõulukaunistusi, õppima pähe luuletusi ja laule jõuluvanale esitamiseks ja kindlasti ka jõulunäidendit harjutama, kus igal lapsel oma osa ja ülesanne. Selleks, et kõigi nende pakiliste toimetuste tegemine liiga tõiseks ei kujuneks, otsustasime oma lastega külastada Heimtali muinasjutumaad. Meid võttis vastu toredate riides teejuht, kes viis meid väiksele jalutuskäigule Heimtali mõisaparki. Esmalt kohtusime Ürdimoori ja Ürdivaariga, kes rääkisid ravimtaimedest ja pakkusid maitsvat teed, mille kõrvale sai piparkooke krõbistada. Ürdimoor juhatas meid reipa matkalaulu saatel uneliivalaborisse, mis asus huvitavas mõisaegses võlvkeldris. Hämara küünlavalguses nägi see koht üpris salapärase välja. Laual seisis purgid, mille sees erinevate unenägude liiv. Sealalt võis saada nii metsaunenägusid, printsessiunenägusid, kui ka muid toredaid unenägusid. Seal tegutsev Une-Kati rääkis väga huvitavalt oma tegemistest ja lõpuks sai iga laps endale kaasa uneliivakotikese, mille sees ta lemmikunenägu. Veel said lapsed puutöökojas meisterdada ja muusikatoas musitseerida. Esimeses kohas oli lastel võimalus kaunistada värvidega puust väljalõigatud kuud ja teises musitseerida põnevatel löökpillidel ning õppida selgeks laul. Heimtali muinasjutumaa külastus lõppes taluloomade vaatamisega.

Lapsed kaunistavad puust väljalõigatud kuud.

Fotod: HELJA ABERMANN

Heimtali muinasjutumaa külastus lõppes taluloomade vaatamisega.

Lapsed said lisaks vaatamisele neid ka toita ja pai teha, sest pehmete sulgedega siidikana, kui ka koheva karvaga jänesed, suisa kutsusid seda tegema.

Pisut kõledast ilmast hoolimata veetsime koos lastega toreda päeva.

Helja Abermann
Vana-Võidu Lasteaia õpetaja

Väärtused tuleb maast üles korjata

Vähene lumi, mis korraks maha sadas, ei kata "väärtusi", mis on kogunenud üldkätendavatesse kohtadesse. Külakeskuste haljassalad, tänava ja teeääred on tulvil meie lemmikute ekskrementidest, mille omanikud hoolimatult koristamata on jätnud. Väär on arusaam, et avalike paikade korra tagab vaid vald. Iga koeraomanik peab koristama oma lemmiku tekitatud musta ise.

Viljandi vallas on koerte ja kasside pidamise eeskiri, mille täitmine on kohustuslik kõigile Viljandi valla kodanikele, kelle omandis või valduses on loom.

Eeskiri on kättesaadav Viljandi valla kodulehelt <http://www.viljandivald.ee/> lemmikloomad

Sõnumi edastanud
Edith Pruuli

Paistu koolimaja 75

Paistu kooliperel on tavaks tühistada koolimaja sünnipäeva kogunedes 3. detsembri hommikul koolimaja ette. Nii ka sel aastal.

1. klassi õpilane Kaisa Viru ja üheksanda klassi õpilane Veronika Rei heiskasid koolimaja ees oleval lipuväljakul riigilipu. Laulsime Eesti Vabariigi hümnit. Direktor õnnitles kõiki koolimaja sünnipäeva puhul. Koolimaja sisenedes pakkus direktor kõigile kommi.

Sel aastal tähistas Paistu koolimaja 75. juubelit. Koolimaja sünnipäevapeole olid kutsutud ka endisi kolleegide, -töötajate ja vilistlasnõukogu liikmed. Kohvilauas meenusid külalised aega, mil ise selles majas õppisid või töötasid. Kõik oli hoopis teistmoodi: ruumide paigutus, sisustus, õppimistingimused, õppevahendid jne.

Marja Kurm, endine direktor ja õpetaja, on kogunud kokku koolimaja sünniga seotud fotosid. Oma tööaastatel pildistas ta koolimaja erinevatel aastaaegadel ja aastatel. Ta on jäädvustanud koolimaja renoveerimistöid ning kooli ümbruse muutused fotodele. Nii on kogunenud paks album koolimaja ajaloo kohta. Marja Kurm kinkis Paistu kooliperale fotoalbumi koopiatega oma erakogust valitud fotodest. Nüüd saavad ka praegused õpilased uudistada, milline oli koolimaja 75 aastat tagasi. Suur tänu sellise ajaloolise kingituse eest!

75 aastaga on koolimaja palju muutunud. Maja on saanud uue kuue. Siesruumid on tundmatuseeni muutunud. Tore on neid muutusi kajastavaid fotosid vaadata ja vanu aegu meenutada neil, kes seda mäletavad. Uustulnukatel on põnev avastada, milline koolimaja ja selle ümbrus enne välja nägi. Klassijuhatajatel ning aineõpetajatel hea materjal oma tunde ilmetada koolimaja ajalugu tutvustades.

Pikka iga Paistu koolimajale!

Koidu Vaks
Paistu Kooli õpetaja

Paistu Kooli kolm direktorit juttu puhumas: vasakult kooli kauaaegne direktor Artur Luuberg, endine direktor Marja Kurm ja praegune direktor Merike Kald.

Hr Artur Luuberg õnnitleb Merike Kald'i.

Õpilased Kaisa Viru, 1. klass, ja Veronika Rei, 9. klass, heiskasid Eesti Vabariigi lippu.

English Is My Friend ehk laulupäev Holstres

Viljandi maakonna algklasside ingliskeelsete laulude päev English Is My Friend toimus 21. novembril Holstre magasiasidas.

Osalejaid saabus maakonna eri paikadest - kokku oli esindatud 15 kooli 137 õpilasega ja 20 õpetajaga. Nii rohkearvulist inglise keeles laulvat seltskonda, kui sellel novembripäeval, ei ole Holstre vana ait veel näinud ega kuulnud. Üheskoos lauldud avalugu Happy Birthday To You kõlas selle päeva sünnipäevalastele ja üritusele endale, sest aasta oli möödunud esimesest sellelaadsest laulupäevast. La-

vale astus 16 truppi, kes näitasid oma inglise keele oskust nii kõneldes kui lauldes. Etteasted koolinaljadest muinasjutudeni muutsid vaheldusrikkamaks ühislaulud ja -mängud. Skinamarink ja The More We Get Together on kindlasti laste laulusalves veel pikka aega. Üheskoos mängitud laulumäng The Sleeping Beauty ja pusle LONDON kokkupanek tekitasid rõõmsat elevust. Pusle said kiiresti lahendatud Viljandi Paalalinna kooli, Heimtali kooli ja Leie kooli esindajad. Tuttavat mängu Telephone ei ole vist keegi nii suure seltskonnaga mänginud, aga ka sellega saadi

hakkama, olgugi, et mõnel juhul moonduis sõnum tundmatuseeni. Tundmatuks aga ei jäänud ükski sel päeval laval viibinud õpilane. Šokolaad põses, tänusõnad kõrvus, laul The more we get... huulil, asuti koduteele.

Suur tänu osalenud koolidele, laste juhendajatele, korraldusmeeskonnale, Holstre koolile ja Holstre Pereseltsile.

Viljandimaa inglise keele aineühenduse nimel

Marika Kivistik,
Holstre kooli ja Paistu kooli õpetaja

Kaaslased kaheks aastaks – BEST ja Holstre kool

Holstre kool on saanud võimaluse osaleda Euroopa Liidu poolt rahastatud rahvusvahelises koolide koostööprojektil. Projekti nimi BEST tuleneb projekti inglisekeelse nime esitähtedest **B**e **E**nterprising, **S**ucceed **T**ogether ehk eesti variandis “Olles ettevõtlikud, oleme edukad üheskoos”.

Aastane eeltöö partnerkoolidega Ühendkuningriigi eestvedamisel ja edu ERASMUS PLUS KA-2 projektkonkursil, on andnud Holstre koolilastele võimaluse kahe aasta vältel saada teadmisi ettevõtlusest, isikliku karjääri planeerimisest kuni õpilasfirma tegutsemiseni. Samad tegevused toimuvad üheaegselt kõigis seitsmes partnerkoolis: Maltal, Ühendkuningriikides, Eestis, Poolas, Norras, Itaalias, Kreekas. Projekti käigus toimuvad interaktiivsed tegevused, kohtumised ettevõtjatega erinevad õppimisüritused, mis arendavad õpilaste, kriitilist mõtlemist, vastutustunnet, meeskonnatöö-, ettevõtlus- ja keeleoskust. Rahvusvaheliste kohtumiste ühistegevused annavad võimaluse kokku 12 õpilasele osaleda partnerkoolide ettevõtlusalastes õppeprogrammides Ühendkuningriikides, Norras ja Poolas.

Septembrikuust alguse saanud erinevad koostegevused on muutnud õppetöö vaheldusrikkamaks, lõiminud õppeaineid ja õpetanud õppureid vaatama oma tulevikku. Joonistused, oma tulevase elukutse kirjeldamine ja eneseanalüüs, jõulumüügiks esemete valmistamine motiveeris, sest tuleme sõitis novembrikuus lennukiga Maltale, esimesele partnerkoolide esindajate projektikohtumisele. Täna saab Holstre kooli seintel vaadata sõpruskoolide joonistusi ja uudistada nende laste tulevikuvalikuid. Jõululaadal, 19. detsembril, on võimalik osta koolilaste tehtud esemeid, mis valminud partnerkoolides Kreekast Norrani.

Eesseeivad aastad töötavad tulla kogu kooliperele võimalusi pakkuvad, osaku igaüks seda ära kasutada ja projektiga kogutud oskused oma tuleviku heaks rakendada.

Marika Kivistik

Holstre kool, projekti BEST kontaktisik

Ootame Teid Viljandi Jaani kirikusse

**Viiratsi Kooli
jõulukontserdile
18. detsembril
kell 18.00**

Viiratsi Kooli pere

**Lume koristus
hoovist ja katustelt.**

tel 53 31 30 54

**Jõuluõhtu
Jumalateenistus
24. detsembril
kell 16.00**

Lastekodu 2, Viiratsi
Viljandi Eru Sõna Kogudus

Pesuproff www.pesuproff.com tel 56 50 61 21

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha. Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvööndis. Tel: 56 111 900

Mudilaste jõulupeod

- 17. detsembril kell 17.00 Heimtali lasteaias
- 18. detsembril kell 15.30 Puiatu koolis
- 22. detsembril kell 15.30 Pärsti lasteaias

Kõigile kodustele ja väljaspool valda lasteaedades käivatele lastele on vallamajast saadetud nimeline kutse, kus on kirjas, millal ja kuhu jõuluvana kingikotiga tuleb. Anname emadele-isadele teada, et kutse on saadetud lapse rahvastikuregistrijärgsele aadressile.

Täpsustavat infot jagab haridusspetsialist Marju Must telefonil 435 0124 või e-kirjaga marju.must@viljandivald.ee

Jõulutervitus

Jõulukuul esimesel päeval käisid Holstre kooli nooremate klasside õpilased Viljandi kodutute loomade varjupaiga asukatele sõbralikku paid tegemas ning jõulutervitusi viimas.

Minule klassijuhatajana oli ääretult meeldiv tõdeda, et lastel käis neljajalgsete sõprade jõuluringituse tarbeks raha kogumine kiiresti ja kõik soovisid minna kiisukesi ja koerakesi vaatama. Kauaoodatud päev lepiti kokku. Autojuhtideks kaasasime lapsevanemaid.

Järgmisel päeval jagus mõtteid teistelegi.

Mida arvasid lapsed sellest külaskäigust? Annan edasi nende mõtteid.

- Ma oleks nad kõik kasvõi ära võtnud, kui ma saaks! Nad olid nii nunnud, eriti kutsikad. Need loomad on sattunud siia inimeste hoolimatuse tõttu. Kui inimesed oleksid hoolivamad, siis need kassid ja koerad poleks seal.

- Varjupaigas oli palju loomi. Seal oli väga armsaid koeri ja ilusaid kasse. Koerad olid väga õnnelikud, kui nad meid nägid.

- Mul oli neist natukene kahju, sest nad pidid palju läbi elama, enne kui nad varjupaika sattusid. Ma arvan, et nad sattusid varjupaika, sest neid oli maha jäetud või hülgatud. Ja kassid olid ka väga armsad.

Nad olid rõõmsad, kui me sinna läksime. Üks kutsikas nuuksus siis, kui ma ära tulin.

- Mulle väga meeldis loomade varjupaigas. Ma tahan suurena varjupaika tööle minna. Mulle väga meeldivad kassid ja koerad ja ma võtaksin nad kõik endale, kui see oleks võimalik. Armastan kõiki koduloomi. Annaksin neile kõik oma asjad. Mul on kahju, et mõnedel peredel pole võimalik endale lemmiklooma võtta. Ja need loomad on tulnud teiste kodudest. Täna kõiki varjupaiga töötajaid, et nad andsid meile võimaluse koerakestega ja kassikestega mängida.

- Mul on nendest loomakestest nii kahju. See külaskäik tekitas minus sellise tunde, et ma võtan kõik need koerad sealt ära ning hoolitsen nende eest ise. Aga see ei oleks ju võimalik. Ma mõtlesin, et miks inimesed neid loomi hülgavad? Hoidke neid, sest ka nemad on elusolendid.

Tunniajane külaskäik varjupaika tekitas lastes sooje tundeid. Ma nägin, kuidas mu õpilased kassikesi silitasid, koerakestega mängisid ja hüppasid. Ja sõnu polnudki vaja.

Hea lugeja, käes on jõulukuul, andeksandmise ja käe ulatamise aeg. Tee sinagi sõbralik pai ja sa näed, kuidas kurvad silmad löövad särama.

Kaunist jõuluaega kõigile!

Irma Tooming
Holstre kooli õpetaja

Paistu kooli Playbox 2014

19. novembril toimus Paistu rahvamajas Paistu kooli PlayBox.

Selgituseks – tegemist on mõne tuntud artisti jäljendamisega laval koos kostüümi ja koreograafiaga. Samalaadne saatele “Su nägu kõlab tuttavalt”, kuid siin tuleb ka laul lindi pealt. Nii õpilaste kui lapsevanemate hulgas väga populaarne sündmus leidis aset juba neljandat korda. Esimesel kolmel aastal viidi see läbi Paistu kooli saalis, kuid väga suurest esinejate ja pealtvaatajate huvist lähtudes viidi üritus sellel korral Paistu rahvamajja, mis oli väga õige otsus. Esinejad said enda käsutusse tõelise lava ja ka pealtvaatajatel oli saalis kaetud laudade taga meeldiv etteasteid jälgida. Kohal oli ka kolmeliikmeline žürii: Kristjan Ömblus – Saarepeedi kooli muusikaõpetaja ja koorijuht, Anne Freimuth – Viljandi valla rahvatervise- ja spordispetsialist ning Elis Sild – Viljandi valla keskkonnaspetsialist.

Esinemisnumbrid olid väga vahvad – kõvasti oli vaeva nähtud kostüümidega ja tantsuliigutustega, ka laulusõnad olid lastel peas ning esitatud suure rõõmu ja uhkusega. Kuigi esialgu oli näha kohkumist hetkel kui pidi astuma lavale projektoreite valgusesse ja kogu saalitäis rahvast otsa vaatas, siis muusika ja sõprade toel saadi ruttu hirmust üle ja tehti igati ägedad etteasted. Kõige nooremateks esinejateks olid lasteaialapsed mitme toredata numbri ja väga tublide juhendajate Tiia Randpere ning Marget Martsikuga. Koolilapsed esitasid muu hulgas ka mitu sooloonumbrit, mis olid kindlasti eneseületust nõudvad ja lõpuks nägime ka kahte lugu kooli õpetajate esituses, mis tõi naeru näole nii kolleegidele, õpilastele kui ka lapsevanematele. Sellel ajal kui žürii oma otsust tegemas oli, esines saalitäiele rahvale Tarvastu kooli bänd The Lemonade.

Paistu kooli Playboxi kuldplaadi sai 6-klass, tehes järele kollektiivi “Voca People”, teise koha duett Karoline ja Kaisa looga “Meelelahutajad” ning kolmanda koha 1. ja 2. klassi tüdrukud looga “Club Kung Fu”. Väga armas, et kõigile esinejatele oli jätkunud tänukiri ja pisike meene – see innustab kindlasti ka tulevikus pingutama ja endast parima andma!

Kati-Katri Koppel
lapsevanem

Paistu rahvamajas

21. detsembril kell 16.00

Jõululaulupidu 2014

LAULAVAD: Paistu rahvamaja laululapsed ja noored • „Laululust“
Holstre noored • Täna silma rahvamaja mehed ja naised
Kaarli rahvamaja „Rosin“

ja täiesti uus laulukollektiiv

Mulgi ühendkoor

Sisepääs tasuta

TEATED • TEATED • TEATED • TEATED • TEATED

Paistu rahvamajas

Reedel, 26. detsembril kell 21 jõulupidu. Esinevad *show*-tantsijad Saarepeedilt. Tantsuks Parimad Poisid. Kohv laual, ülejäänud võta ise kaasa.

Pääsmed eelmüügis 5€ ja alates 20. detsembrist 8€.

Info telefonil 5302 3135.

Tänassilma rahvamajas

18. detsembril kell 14.00 eakate jõulupidu. Võta kaasa kingitus väärtuses 2€ ning toiduraha 3€. Osalussoovist teatada hiljemalt 15. detsembrist telefonil 5332 9889 – Pille.

*

26. detsembril kell 13.30 Tänassilma Püha Vaga Arseni kiriku juures Teise jõulupüha tähistamine. Sealte liigume Tänassilma rahvamajas, kus jätkame ühislaulude ja kontserdiga. Esinevad Kalmetu kooli vilistlaste kammerkoor & nende lapsed, Tänassilma rahvamaja kollektiivid: eakate lauluansambel "Röömsameelsed", naisansambel ja meesansambel. Ootame kõiki kuulama ja kaasa laulma!

Uusna külamajas

Laupäeval, 20. detsembril algusega kell 20.00 jõulupidu. Tantsuks mängib ansambel K2.

Vahepalasid pakuvad köhutantsijad ja tantsutrupp Tuurit-Tuurit.

Önneloo 1€ (tulu heategevuseks).

Pilet 3€ müügil külamajas tööaegadel.

Info ja laudade broneerimine telefonil 432 0280, 5383 8868

*

29. detsembril kell 18.00 ootame adventiaja lõpetuseks kuulama ja vaatama jõulukontserti. Kaetud kohvilaud.

Puiatu rahvamajas

Piduõhtu "Puiatu 415"

26. detsembril 1930. aastal õnnistati sisse Puiatu rahvamaja, mis oli spetsiaalselt sama aasta hilissügisel selleks ümber ehitatud. Tänavu täitus 415 aastat Puiatu esmamainimisest.

Piduõhtu toimub Puiatu rahvamajas 26. detsembril algusega kell 19.

Tantsuks mängib Ain Arula. Laudade broneerimine enne 19. detsembrist on 5€, hiljem 8€, telefon 5197 2678 Sirje. Laud katke oma soovi järgi. Kohv ja tee on laual ning seda saab ka juurde osta. Sündmust toetab Kohaliku Omaalgatuse Programm.

Häid pühi kõigile! **Sirje Kannel**

Talvelaager

MTÜ Teeme (www.mtuteeme.com) ja Puiatu Haridusselts korraldavad Puiatu rahvamajas 28. ja 29. detsembril 7–13 aastastele lastele ööbimisega talvelaagri "Õpetlikud talvapäevad".

Osalustasu 25 €. Eelregistreerimine hiljemalt 22. detsembrist telefonidel Epp-5567 8516 ja Sirje – 5197 2678.

Epp Johani ja Sirje Kannel

Valma külamajas

Teisel jõulupühäl, 26. detsembril kell 12.00 Valma külamajas jõulukontsert ja jõululaulude ühislaulmine. Esineb Kalmetu kooli vilistlaste kammerkoor.

*

31. detsembril algusega kell 20.00

Saadame ära vana-aasta ja võtame vastu uue!

Tantsumuusikat teeb ansambel "Mait&Margus bänd". Pilet 3 eurot. Eelregistreerimine kuni 30. detsembrini.

Soovi korral kaasa suupisted!

Noorteõhtu

"Kas Jeesus on ainuke tee?"

Reedel, 19. detsembril kella 18.30–20.30 toimub Lennukitehase saalis Noorteõhtu, teemaks: "Kas Jeesus on ainus tee?" vanusele 16+. Noorteõhtu korraldavad noored Viljandi Baptistikirikust, Viljandi EKNK kogudusest ja Viljandi Elu Sõna kogudusest ning on tasuta.

Fotonäitus Paistu raamatukogus

Paistu raamatukogu fuajees on 10. detsembrist kuni järgmise aasta 10. jaanuarini üleval rännu ja loodusmehe Fred Jüssi Islandi teemaline fotonäitus.

Pilte on võimalik vaadata raamatukogu lahtioleku aegadel.

Aastavahetuse pidu Ramsi Vaba Aja Keskuses

27. detsembril kell 19.00 Tantsuks ansambel K&K. Hea tuju loovad Pärlised ja Vabajalg

Pilet eelmüügist 6 €, samal päeval 8€. Info ja broneerimine tel 435 4360

VALLALEHE TELLIJAD!

Kõik, kes on käesoleval aastal avaldanud soovi ja tellinud vallalehe koju, saavad ajalehe ka järgmisel aastal oma postkasti.

Valla ajalehe uued tellimused, ümbersuunamised, äraütlemised, samuti vallakodanikud, kes ei soovi sünnipäeval lehes õnnitlusi – palun võtke ühendust telefonil 435 0112 või e-kirjaga edith.pruuli@viljandivald.ee

Vallamaja on 2. jaanuaril suletud.

Viljandi Jaani kogudus

Laupäev, 20.12 kell 18 ARSISe kelladeansambli kontsert ja projekti "Tornikell meie linnas" avamine. Piletid 10€/8€ Piletilevist ja koguduse kantseleist, sponsorpilet 50€ (tagab istekoha esiridades ning nime jäädvustamise tänutahvlil), tund enne algust piletid kohapealt 15€

Esmaspäev, 22.12 kell 18 kontsert: Viljandi linnakapell

Kolmapäev, 24.12 kell 18 ja **kell 21** jõulõhtu jumalateenistus

Neljapäev, 25.12 kell 11 1. jõulupüha peremissa. Jõulujutt Jaani Lastemaja lastelt.

Kolmapäev, 31.12 kell 18 vana-aasta õhtu missa, kell 23.30 aastavahetuse vigiilia

Jumalateenistus armulauaga igal pühapäeval kell 10

Keskpäevapalvus armulauaga igal teisipäeval kell 12

Koguduse kantselei on avatud E ja

K kell 10–14, T ja N kell 13–17. Ootame liikmeannetusi koguduse liikmetelt, kes ei ole veel tasunud käesoleva aasta annetust.

Koguduse koduleht:

www.eelk.ee/viljandi.jaani

Jaani Lastemaja lapsehoid:

jaanilastemaja.eelk.ee

Paistu Maarja kogudus

Pühapäeval, 14. detsembril kell 9 adventiaja 3. pühapäeva jumalateenistus. Kaetud on armulaud.

Pühapäeval, 21. detsembril kell 9 adventiaja 4. pühapäeva jumalateenistus.

Kolmapäeval, 24. detsembril kell 17 püha jõulõhtu jumalateenistus. Kaastegev laulukoor.

Neljapäeval, 25. detsembril kell 9 1. jõulupüha jumalateenistus.

Pühapäeval, 28. detsembril kell 9 süütalastapäeva jumalateenistus.

Kolmapäeval, 31. detsembril kell 17 vana-aastaõhtu jumalateenistus. Kaetud on armulaud.

Kõpu Peetri kogudus

Jõulukuu juhtsalm: *Kõrb ja liivak röömutsevad, nõmmemaa hõiskab ja öitseb nagu liilia. Js 35:1*

P, 21. detsember kl. 11 – IV adventi armulauaga jumalateenistus

K, 24. detsember kl. 18 – jõulõhtu liturgiline jumalateenistus

N, 25. detsember kl. 12 – I jõulupüha armulauaga jumalateenistus; ristimisa ja leeripüha ja **kl. 14** Jõulukirik Kõpu hooldekodus

K, 31. detsember kl. 18 – vana-aastaõhtu armulauaga jumalateenistus.

2014. a lahkunute mälestamine.

<https://et-ee.facebook.com/kopupeetri>

Õnnitleme jaanuarikuu sünnipäevalapsi!

96	Liidia Murumets	11.01.1940	Viiratsi alevik
<i>Emilie-Helene Muru</i>	<i>30.01.1919</i>	<i>Tohvri küla</i>	<i>11.01.1940</i>
95	Elle Kärner	12.01.1940	Uusna küla
<i>Olga Tuhkanen</i>	<i>1.01.1920</i>	<i>Uusna küla</i>	<i>17.01.1940</i>
94	Helve Kraav	17.01.1940	Saareküla küla
<i>Selma Tverdohleb</i>	<i>20.01.1921</i>	<i>Jõeküla küla</i>	<i>17.01.1940</i>
93	Leonti Kotov	27.01.1940	Paistu küla
<i>Richard Tofrik</i>	<i>9.01.1922</i>	<i>Viiratsi alevik</i>	<i>27.01.1940</i>
92	Andres Loorits	70	Laanekuru küla
<i>Johannes Kütt</i>	<i>1.01.1923</i>	<i>8.01.1945</i>	<i>25.01.1945</i>
<i>Aino Lauri</i>	<i>27.01.1923</i>	<i>25.01.1945</i>	<i>25.01.1945</i>
91	Marianne Truu	26.01.1945	Vana-Võidu küla
<i>Õie-Pauline Piv</i>	<i>9.01.1924</i>	<i>26.01.1945</i>	<i>Viiratsi alevik</i>
<i>Aime Sketschus</i>	<i>13.01.1924</i>	<i>26.01.1945</i>	<i>Ramsi alevik</i>
90	Edda Haav	65	Ramsi alevik
<i>Õie Ruus</i>	<i>3.01.1925</i>	<i>7.01.1950</i>	<i>8.01.1950</i>
<i>Helmi Tusti</i>	<i>31.01.1925</i>	<i>8.01.1950</i>	<i>8.01.1950</i>
85	Riho Kitsing	15.01.1950	Karula küla
<i>Hugo Arras</i>	<i>5.01.1930</i>	<i>15.01.1950</i>	<i>Mäeltküla</i>
<i>Heino Kärblane</i>	<i>8.01.1930</i>	<i>17.01.1950</i>	<i>Tõrreküla</i>
<i>Enno Kell</i>	<i>17.01.1930</i>	<i>17.01.1950</i>	<i>Viiratsi alevik</i>
<i>Jelena Tjuška</i>	<i>27.01.1930</i>	<i>18.01.1950</i>	<i>Hendrikumõisa küla</i>
80	Elvi Saare	19.01.1950	Väike-Kõpu küla
<i>Harry Üts</i>	<i>3.01.1935</i>	<i>3.01.1955</i>	<i>Vana-Võidu küla</i>
<i>Jaan Eismann</i>	<i>5.01.1935</i>	<i>3.01.1955</i>	<i>Valma küla</i>
<i>Taisi Kiilaspea</i>	<i>10.01.1935</i>	<i>10.01.1955</i>	<i>Tänassilma küla</i>
<i>Heino Puusild</i>	<i>11.01.1935</i>	<i>12.01.1955</i>	<i>Viiratsi alevik</i>
<i>Aime Kichno</i>	<i>30.01.1935</i>	<i>14.01.1955</i>	<i>Karula küla</i>
75	Virve Moik	15.01.1955	Ruudiküla
<i>Virve Tomp</i>	<i>4.01.1940</i>	18.01.1955	Puiatu küla
		19.01.1955	Vanavälja küla
		21.01.1955	Uusna küla
		29.01.1955	Viiratsi alevik
		30.01.1955	Viiratsi alevik

Õnnitleme lapse sünni puhul!

26. oktoobril sündis Anu Oinbergi ja Sten Puusti perre poeg **Hugo Puust**

11. novembril sündis Carolin Hannuse ja Kuido Reinu perre poeg **Kristofer Robin Rein**

MÄLESTAME

ELFRIEDE VÄLI

03.03.1929 – 16.11.2014
Võistre küla

HANS KICHNO

24.07.1933 – 17.11.2014
Peetrimõisa küla

MARGIT SAKSNIIT

02.12.1961 – 17.11.2014
Viiratsi alevik

MARET SIBRITS

03.11.1947 – 19.11.2014
Paistu küla

VIKTOR MERKULOV

05.09.1949 – 22.11.2014
Vardja küla

GEORGI JASNOV

06.05.1954 – 24.11.2014
Tõmbi küla

MAIO SOOTS

03.08.1930 – 25.11.2014
Karula küla

TIJU BERGMANN

05.08.1951 – 28.11.2014
Turva küla